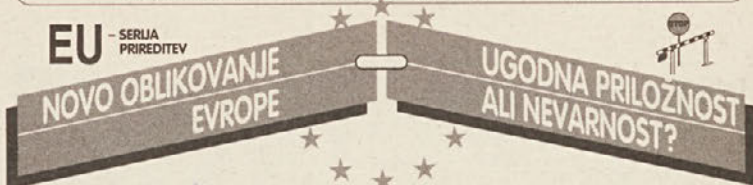

„Črna komedija“ na Brnci

Igralska skupina SPD „Dobrač“ bo imela v petek, 6. 9. 1991, v kulturnem domu na Brnci premiero „Črne komedije“ angleškega avtorja Petra Shafferja. V soboto, 7. 9. 1991, bo ponovitev te predstave.

Delo, ki naj pokaže stare navade angleške družbe, je izrecno napisana za zabavo publike. Besedilo je precej zahtevno, za njim pa se skriva angleški in včasih tudi črni humor.

Igralska skupina je začela z delom julija in, če bo šlo vse po sreči, bo v petek videti nevsakdanjo in komično predstavo. Igrajo: Marjan, Lojzi in Terezija Gallob, Marija Krištof, Štefan Hudl, Regina Wutti, Franc Petschnig in Peter Krawanja. Režijo pa je prevzel Iztok Valič.

SREDA, 11. SEPTEMBER 1991, 19.30

PREDAVANJE v nemškem jeziku:

„KOROŠKA IDENTITETA – POSEBEN EVROPSKI PROBLEM“

Koroška, Nemška, avstrijska, ali kaj drugega? Nekaj pripomb k posebno razburilivi problematiki.
PREDAVATELJ: univ. prof. dr. **ANTON PELINKA**, univerza Innsbruck
VODJA DISKUSIJE: dv. sv. dr. **REGINALD VOSPERNIK**

SREDA, 9. OKTOBER 1991, 19.30

PODISKA DISKUSIJA v slovenskem jeziku:

„MULTIKULTURNOST – NOVA MOŽNOST ZA KOROŠKE SLOVENCE ALI IZGUBA IDENTITETE?“

SODELUJEJO:
mag. **TEREZIJA STOIŠČ**, zastopnica manjšin v parlamentu / ZAL
dv. sv. prof. dr. **REGINALD VOSPERNIK**, ravnatelj na ZG za Slovence
ANDREJ WAKOUNIG, predsednik Enotne liste (EU)
prof. **TOMAŽ OGRIS**, govornik delovne skupnosti „Avstrijskih narodnosti v SPÖ“
mag. **PEP MARKETZ**, duhovnik
VODJA DISKUSIJE: mag. **MARIJAN PIPP**

SREDA, 13. NOVEMBER 1991, 19.30 Utr

PREDAVANJE v nemškem jeziku:

„EVROPSKA DEDIŠČINA JE NJENA RAZNOLIKOST“

Kakšno mesto imajo jezikovne manjšine v novi Evropi? Južna Koroška in Južna Tirolska dobivata vedno večji pomen.

PREDAVATELJA:

dr. **PETER JANKOWITZSCH**, državni sekretar za integracijo in za sodelovanje pri pomoči deželam v razvoju
univ. prof. dr. **ANDREAS KHOL**, poslanec v državnem zboru in zunanje-politični govornik
Avstrijske ljudske stranke / ÖVP
VODJA DISKUSIJE: dv. sv. prof. dr. **REGINALD VOSPERNIK**, podpredsednik Federalistične unije evropskih narodnih skupin / FUENS

SOBOTA, 23. NOVEMBER 1991, 19.30

V POGOVORU / IM GESPRÄCH:

Ministrski predsednik prof. **LOJZE PETERLE**, Republika Slovenija, in namestnik zveznega kanclerja, zvezni minister dr. **ERHARD BUSEK**, Republika Avstrija, bosta spregovorila na temo:

„EVROPA NA PRELOMNICI“

Ob primeru odnosov med Avstrijo in Slovenijo.

VODJA DISKUSIJE: **KAREL SMOLLE**, poslanik slovenske vlade na Dunaju
SIMULTANO PREVAJANJE: univ. prof. dr. **ERICH PRUNČ** in mag. **FRANC MANDELČ**

PETEK, 3. JANUAR 1992, 19.30

PODISKA DISKUSIJA z odličnimi zgodovinarji iz prostora Alpe-Jadran:

„POTREBUJE NOVA (SREDNJA) EVROPA TUDI NOVO ZGODOVINSKO PODOBO?“

SODELUJEJO:

univ. prof. dr. **HELMUT RUMPLER**, Celovec
univ. doc. dr. **MARINA CATTARUZZA**, Trst
univ. doc. dr. **KARL STUHLPFARRER**, Dunaj
univ. prof. dr. **DUŠAN NEČAK**, Ljubljana
VODJA DISKUSIJE: univ. doc. dr. **ANDREJ MORTSCH**, Šteben na Zilji

VSE PRIREDITVE BODO V DOMU V TINJAH!

nt

naš tednik

LETO XLIII.
Številka 36

Cena 8,— šil.
(10 din)

petek,
6. septembra 1991

Poštnina plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort:
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

Pred grozodejstvi na

Hrvaškem zapirajo oči le še avstr. socialisti

Kancler Kohl v pismu Narodnemu svetu zatrjuje vso pomoč Sloveniji in Hrvaški

Pred sobotno mirovno konferenco o Jugoslaviji, ki je bila sklicana na pobudo Evropske skupnosti, vojna na Hrvaškem eskalira. Pred grozodejstvi, ki jih izvajajo srbski četniki pod zaščito JLA, Evropa ne more več zapirati svojih oči. Zunanji minister ZRN Genscher je najavil, da vsak strel iz srbskih topov približa Evropsko skupnost k priznanju Hrvaške in Slovenije.

Novo sodelovanje med južnimi Tiroinci in kor. Slovenci

Odslej bosta Südtiroler Volkspartei in EL sodelovali tesneje. Na obisku na Koroškem je bil sprejet delovni program. Južni Tiroinci pa so se tudi odločno zavzeli za zastopstvo slovenske narodne skupnosti v Deželnem zboru. To je bila tudi poglobljena točka pogovora s koroškim deželnim glavarjem. Z leve: poslanec SVP Sepp Kußbatscher, deželni glavar dr. Christof Zernatto, frakcijski vodja SVP dr. Hubert Frasnelli in predsednik EL Andrej Wakounig. Več na straneh 2/3.

Foto Fera

Zvezni kancler ZRN dr. Helmut Kohl je v pismu Narodnemu svetu odgovoril, da bo vlada ZR Nemčije storila vse, kar je v njeni moči, da bodo narodi v Jugoslaviji o svoji prihodnosti lahko odločali samostojno. Osnova za pravično rešitev so principi zaključnih dokumentov iz Helsinkov in Karte v Parizu. „K temu spadajo človečanske pravice, pravice manjšin in pravica do samoodločbe,“ tako Kohl v pismu.

Medtem ko se na Dunaju neumorno trudita avstrijski zunanji minister dr. Alois Mock in vicekancler dr. Erhard Busek za takojšnje priznanje Slovenije, se socialisti in zvezni kancler dr. Franz Vranitzky slejkoprej obotavljajo in preprečujejo ta korak, ki bi bil nedvomno zgleden za druge države v Evropi.

Toda tudi znotraj SPÖ so vse glasnejši glasovi, naj Avstrija takoj prizna Slovenijo in Hrvaško. Tako se je dunajski župan dr. Helmut Zilk izrekel za takojšnje priznanje. Zaradi vojnih razmer na Hrvaškem je na Dunaju

pribežalo že desetstisoče beguncev, za katere mora skrbeti mesto. Dr. Zilk: „Tudi to vprašanje lahko rešimo samo tako, da se vzpostavijo na Hrvaškem take razmere, da prebivalci ne bodo imeli potrebe po begu iz svoje domovine.“

Na Koroškem se je pretekli teden deželni zbor ponovno izrekel za priznanje Slovenije in Hrvaške. Vprašanje, ali je dežela Koroška trenutno pripravljena na sprejem beguncev, je gotovo odprto, pa čeprav je deželni glavar zatrdil, da bi Koroška lahko sprejela do 20.000 beguncev.

Trenutno je menda že nad 500 Hrvatov pribežalo na Koroško „na črno“, za katere pa javnosti še ni bilo potrebno skrbeti.

S. K.

**PROSIMO
POMAGAJTE**
ŠTEVILKA KONTA:
35009 - ZVEZA-BANK
BLZ 39 100

PISMO IZ SLOVENIJE

Izkušnja
uglajene Evrope

Miselnost normalnega Evropejca, da če nekaj podpišeš, to tudi drži, za Balkan pač ne velja. Združene države Amerike so sprevideli, da imajo v Beogradu in s tem v Evropi še enega Sadama Huseina, ki ga nič drugega ne bo izučilo, kot nekaj krepkih z gorjaco. V mislih imam seveda srbskega terorističnega vodjo Slobodana Miloševića, ki je v ponedeljek, skupaj z ostalimi jugo voditelji ter predsedujočim v evropskem svetu dvanajsterice Hansom van den Broekom sopodpisal Sporazum o prekinitvi ognja v Republiki Hrvaški in Memorandum o soglasju za prihod evropske opazovalske misije. Prisotni pravijo, da je Milošević smrtno bled in pod ultimatom Evropejcev, pet minut pred dvanajsto, le poprijel za pero. Seveda s figo v žepu.

Že naslednji dan je četniška jugo armada z vso silovitostjo napadla Osijek. Bombe iz zraka ter s kopnega so cel dan deževale na nesrečno mesto in prebivalci so večino časa prebivali v zakloniščih. Nič bolje je ni odnesla Petrinja, nekdanji ponos Hrvaške in tamkajšnje tovarne Gavrilovič.

Gospič v Liki se duši v požarih. Vojska je pri Veliki Gorici, v predmestju Zagreba, začela uporabljati bojne strupe. Skratka, vojna na hrvaških tleh se je spreverila v totalno.

In če se ponovno vrnemo na Ameriko, se je predsednik Bush znašel v kaj nezavidljivem položaju. Evropski dvanajsterici je v roke potisnil vroč kostanj, češ, nekaj se boste pa tudi sami naučili (ponovno) na Balkanu. Nobeni ugovori in žuganje Van den Broeka s priznanjem Slovenije in Hrvaške niso skromen „ukor“ Srbiji v ponedeljek, pa je zalegel kot Blažev žegen. Uglajeni Evropejci bodo še enkrat poskusili z mirovno konferenco v Haagu, kar za Srbijo pomeni toliko kot nič. Potrebni bodo drugačni, Kuvajtski prijemi, česar marsikje v Evropi nič več ne skrivajo. Civilizirana stara celina zanesljivo ne bo dopustila, da bi jo mrcvarili z ubijanjem in požiganjem na njenem jugu. Najbolj odločen je nemški zunanji minister Genscher, ki je danes pribil, da bo vsaka srbska krogla, vsak Miloševićev strel, pomenil sprejem Slovencev in Hrvatov v Evropo, Srbe pa bo civiliziran svet osamil in izobčil. Tudi protesti pred nemškim veleposlaništvom v Beogradu ne bodo nič zalegli.

Navidezni mir
v Sloveniji

Armada se iz naše dežele resda pospešeno umika, a najbolj pesimistični so prepričani, da gre za taktično zvijačo srbske soldateske. Četniški vojvoda Vojislav Šešelj, ki je med glavnimi krivci za kravo hrvaško poletje in jesen, samozavestno izjavlja, da bo postal guverner Slovenije, brž ko bodo spravili na kolena Tuđzmana in njegove „ustaše“. Seveda gre pri Šešlju za sidrom dvornega tepčka, a tam kjer je ogenj, je tudi dim. Kljub vsemu pod Alpami vladata mir in nekakšno tiho samozadovoljstvo, ki je tudi varljivo. Direktor Službe družbenega knjigovodstva (tako se v Ljubljani imenuje tisto, kar imajo drugod v Evropi za finančno policijo), magister Igor Omerza, je izjavil, da so nam Srbi v njihovi imovino, ter da se požvižgajo na pravosodje. V isti sapi je dodal, da kljub nekaj milijardam dinarjev tako povzročene škode, Slovenci ne bomo prenehali trgovati z jugom, saj so nam evropska tržišča, razen redkih, domala zaprta. Veliki brat onkraj luže pa zaenkrat ne namerava odpreti možničkica niti za Jugoslavijo, niti za Slovenijo. To je kruta realnost, katere se ostali narodi v Jugoslaviji ne zavedajo, saj so prepojeni z vojno in strahotno revščino.

Dr. Dimitrij Rupel neutrudno potuje po svetu in sklepa znanstva ter prijateljstva, te dni bo podpisan sporazum o navezavi diplomatskih odnosov z Litvo in Latvijo. In še nekaj: V Kopru, Ljubljani in Mariboru bo začel oddajati prvi verski radio „Ognjišče“. Čestitamo!

Tadej Bratok

Južni Tirolci se zavzejo za pravice koroških Slovencev

Delegacija SüdtirolerVolkspartei (SVP) je pretekli konec tedna na povabilo Enotne liste obiskala koroške Slovence. Rezultati tega delovnega obiska so bili vsekakor vidni: na skoraj vseh področjih bo prišlo v prihodnje do sodelovanja. SVP pa je svojo politično težo uporabila pri deželnem glavarju Zernattu in predsednici Deželnega zbora Kovarjevi tudi v smeri, da bi koroški Slovenci dobili samostojno zastopstvo v Deželnem zboru.

Poroča Silvo Kumer

„Naša manjšinska politika je samo tedaj verodostojna, če se zavzemamo tudi za druge manjšine, katerim ne gre tako dobro kot nam,“ je izjavil frakcijski vodja SVP dr. Hubert Frasnelli in uvodoma utemeljil angažma SVP za koroške Slovence.

„Slovenci morajo
v Deželni zbor!“

Na srečanju s koroškim deželnim glavarjem dr. Christofom Zernattom v Bilčovsu je Frasnelli jasno povedal, kar je sicer koroškim Slovincem že pogosto dejal: slovenska narodna skupnost na Koroškem mora dobiti samostojno zastopstvo v Deželnem zboru (kot npr. Ladinci na Južnem Tirolskem), v okviru tega pa je potrebno poskrbeti za maksimalno podporo manjšini v deželi.

Besede dr. Frasnellija pri de-

želnemu glavarju niso naletele na gluha ušesa. Zernatto je omenil prve konkretne pogovore v to smer, predvsem kar se tiče samostojnega slovenskega zastopstva v Deželnem zboru. Dejal je, da bo morala slovenska narodna skupnost dobiti svoje legitimno zastopstvo na deželni ravni — kako, pa bo izid pogovorov. Zernatto je omenil dve varianti, namreč avtonomno zastopstvo v okviru zbornice in spremembo volilnega reda — ni pa se hotel opredeliti za nobeno.

Tudi predsednica koroškega Deželnega zbora Susanne Kovarje je načelno potrdila deželnega glavarja. V prostorih Deželnega zbora so si gostje iz Južne Tirolske z zastopniki EL ogledali sedežni red, v katerem bi pravzaprav ne smel manjkati zastopnik koroških Slovencev — vsaj tako so menili južni Tirolci in so svoje mnenje s primerno odločnostjo posredovali tudi predsednici Deželnega zbora.

Odgovorne v deželi in državi pa so južni Tirolci opozorili tudi na legitimno zahtevo narodne skupnosti po zadostni finančni podpori. „Narodno skupnost je potrebno videti kot obogatitev dežele,“ je dejal Hubert Frasnelli in hkrati mislil tudi na italijansko govorečo manjšino na Južnem Tirolskem ter na Ladince.

Evropsko manjšinsko
pravo

SVP je kot močna manjšina v svoji državi tudi za druge naredila

Reakcije časopisov na Južnem Tirolskem

Svp-Arbeitnehmer bei „Slowenischer Einheitsliste“ in Kärnten

Modellfall Südtirol
Zernatto blickt nach Bozen

Bald werden die Slowenen wie die Ladiner in Südtirol im Kärntner Landtag vertreten sein. Ungarn aus Slowenien wollen unser Schulmodell übernehmen.

(pa) — Der „Bleiburger Wiesenmarkt“ fand heuer zum 598. Mal statt. Der Markt, der seit jeher einen slowenischen Charakter aufwies, gilt in Kärnten als ein Volksfest besonderer Art, wo sich so alles einfand, was Rang und Namen hat. Doch zwischen den einzelnen „Standln“ mit viel Klimbim und Kuriosa hatte man in den letzten Jahren kaum noch ein Wort auf Slowenisch gehört. Zu sehr war das nationalistische Klima angeheizt, als daß sich die Slowenen ihrer Sprache bedient hätten.

Doch am vergangenen Wochen-

ende, als der „Wiesenmarkt“ eröffnet wurde, ergriff auch Kärntens Landeshauptmann Christoph Zernatto das Wort und entschuldigte sich bei den Slowenen, daß er seine Ansprache nur in deutscher Sprache halten könne. Aber er versprach, beim 600. Fest soweit zu sein, auch auf Slowenisch Einheimische und Gäste zu begrüßen.

Diese kleine Anekdote weist auf ein neues Klima unter den Volksgruppen in Kärnten hin. Diesen Eindruck hat auch eine Delegation der Svp-Arbeitnehmer gewonnen, die zwei Tage lang auf Einladung der „Slowenischen Einheitsliste/Enotna Lista“ in Kärnten weilte.

Die „Einheitsliste“ ist bestrebt, über die Verbindung mit den Arbeitnehmern vor allem auf wirtschaftlichem und kulturellem Gebiet in Südtirol neue Kontakte zu knüpfen. Frasnelli verspricht, solche mit der Bozner Handelskammer, der Messekörperschaft

že prve večje korake v Evropo. Tako je SVP predstavila v Budimpešti evropsko manjšinsko konvencijo, ki naj bi zagotovila pravice manjšinam. To konvencijo je obravnavala tudi KSZE v Ženevi. Južni Tirolci so po prvih pogovorih optimistično ocenili, da bo v evropskem redu našlo mesto tudi manjšinsko pravo, pa čeprav nekatere dežele (ki manjšinskega vprašanja v svoji državi nimajo rešenega), kot Francija in Španija, niso ravno navdušene.

Sodelovanje med
južnimi Tirolci in
Slovenci

Na tridnevnem obisku na Koroškem so si južni Tirolci ogledali tudi del dvojezičnega ozemlja. Tako so bili v Bilčovsu, ogledali so si občino Dobro vas ter obiskali pliberški „jormak“, kjer so bili s strani občine tudi vabljeni kot častni gostje in so sodelovali v povorki.

Na delovnem pogovoru v Globasnici pa sta se delegaciji dogovorili tudi za konkretno sodelovanje:

- Na gospodarskem področju bosta navezali stike Mohorjeva družba ter založba Athesia, Slovenska zadružna zveza z južnotirolskim Raiffeisenverbandom (predvsem kar se tiče bančnega sektorja). Slovensko koroško gospodarstvo pa bo dobilo možnost, da se predstavi na sejmu v Boznu; predviden je tudi sestanek s Trgovsko zbornico Južne Tirolske.

Slika, ki je značilna za zблиževanje koroških Slovencev in južnih Tirolcev: predsednik NSKS dr. Matevž Grilc in frakcijski vodja SVP Hubert Frasnelli v pogovoru o sodelovanju v prihodnje. Slika: Fera

- Politično bosta Enotna lista in SüdtirolerVolkspartei sodelovali v prihodnje še na širši ravni. Tako je bil predlagan obisk Južnotirolskega deželnega glavarja Durnwalderja na Koroškem. Vsekakor pa se bo SVP še naprej zavzemala za izpolnitev pravic koroških Slovencev, predvsem v smeri samostojnega zastopstva. Skupna politična težnja EL in SVP pa je tudi ustanovitev združenja evropskih manjšinskih strank.

- Čeprav zastopniki slovenske kulture niso prišli na pogovor (bili pa so vabljeni), so izrazili južni Tirolci nekatere želje, ki jih bo verjetno možno izpeljati. Tako naj bi prišel slovenski zbor na deželno zborovanje delojemalcev v SVP, iz-

menjava zborov na drugih področjih, izmenjava razstav, sodelovanje na področju izobraževalnih prireditev (tako je že dogovorjen komunikacijski seminar za januar 1992) ter okvirna kulturna prireditev na manjšinskem zborovanju SVP.

Prav tako je bila izražena želja po izmenjavi mladinskih kontaktov, pa tudi po tesnih stikih med občinskimi zastopniki. Tako naj bi si naši občinski odborniki kmalu ogledali kanalizacijo v občinah Južne Tirolske.

- Kot prve pa se bodo odpeljale na Južno Tirolsko južnokoroške kmetice. Katja Kert, zastopnica kmetič v SJK, je v ta namen z južnimi Tirolci že pripravila program.

Reakcije časopisov na Južnem Tirolskem — Reakcije časopisov na

und den Raiffeisenkassen herzustellen.

Auf kultureller Ebene sind für die nächste Zeit wechselseitige Kulturveranstaltungen geplant, Künstlertreffen und Ausstellungen. Andreas Wakounig, Chef der „Einheitsliste“, aber auch Zernatto, werden in Bozen erwartet.

„Alto Adige“ vom 3. September 1991

SVP-Arbeitnehmer
in Kärnten

Mit Landeshauptmann Zernatto besprachen die Südtiroler am Freitag die politische Situation in Kärnten. „Zernatto steht einer eigenständigen politischen Vertretung der Kärntner Slowenen im Landtag positiv gegenüber, nur sei noch abzuklären, wie dies erfolgen solle. Landtagspräsidentin Kovari pflichtete dem bei und interessierte sich im übrigen für die Vertretung der Frauen im politischen Leben Südtirols.“

„Dolomiten“ vom 31. August/1. September 1991

Enge Kontakte zu Slowenen

Vertreter der SVP-
Arbeitnehmer
in Kärnten

Bozen (mr) — Die SVP-Arbeitnehmer wollen die politischen Kontakte zur slowenischen Minderheit in Kärnten weiter vertiefen. Auf Einladung der Einheitsliste der Kärntner Slowenen weilte eine Delegation am vergangenen Wochenende zu Besuch in Globasnica/Globasnitz in Südkärnten. Die Arbeitnehmervertreter hatten dabei Gelegenheit zu einem Meinungsaustausch mit slowenischen Gemeinderäten.

Laut Aussage des Landtagsabgeordneten und Sprechers des Arbeitnehmerflügels in der SVP, Sepp Kuštatscher, trage die Vorreiterrolle der Arbeitnehmer in Sachen Minderheitenpolitik nunmehr Früchte. Die Kärntner Slowenen betrachten die SVP, so Kuštat-

scher, als einen wichtigen Ansprechpartner der europäischen Volksgruppen. Die SVP werde sich bemühen, wie es in einer Pressemitteilung heißt, in Zukunft in eine europäische Rolle der Volksgruppenproblematik hineinzuwachsen.

„Dolomiten“ vom 3. September 1991

Delegacijo SVP je vodil klubski šef dr. Hubert Frasnelli. Med drugim so bili v 9-članski delegaciji še poslanec mag. Sepp Kuštatscher, poslovodja delojemalcev v SVP dr. Karl Gudauner, dr. Wilfried Stimpfl, predsednik izobraževalnega društva SVP Romen Erich, podžupan dr. Thomas Egger in članica odbora za šolo in kulturo dr. Martha Stocker.

V slovenski delegaciji so bili mdr. predsednik EL Andrej Wakounig, tajnik EL mag. Peter Waldhauser, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, vodja manjšinskega biroja za deželni vladi dr. Pavel Apovnik, tajnik NSKS mag. Marijan Pipp, direktor Mohorjeve dr. Anton Koren, zastopnika ZSZ mag. Janko Kulmesch in Willi Moschitz, občinski odborniki in zastopniki SJK.

Tudi francoska
javnost seznanjena s
položajem v Sloveniji
in Jugoslaviji

Slovenci, živeči v Švici, so v zadnjih dveh mesecih tudi francosko javnost seznanjali z dejanskim položajem v Sloveniji in drugih republikah.

Pismeno so razložili francoski organizaciji Odpora (Resistance) trenutno stanje v Sloveniji, na Hrvaškem in v preostali Jugoslaviji. V Franciji je javnost predvsem neseznanjena z dejansko problematiko, tako da določeni krogi v državi lahko brez kritike podpirajo Srbijo in druge sile, ki niso naklonjene Sloveniji. Podpora švicarskih Slovencev pri internacionalizaciji tega vprašanja sicer nima neposrednega vpliva na stališče francoske vlade, toda je nadvse pomembna pomoč mladi Republiki Sloveniji, ki je v Evropi iz dneva v dan deležna večjega priznanja — nenazadnje tudi zaradi takih in podobnih informacijskih dejanj.

„Mednarodna na-
grada novinarstva“

7. tekmovalje za „mednarodno nagrado novinarstva“ poteka od 16. do 20. oktobra v Celovcu.

Ocenjena bodo dela, ki so bila objavljena po 1. oktobru 1990 v periodičnem časopisu, ki izhaja vsaj četrtletno.

Višina nagrade za leto 1991 znaša 150.000.—

Koroško bo v žiriji zastopal Hubert Fink.

Št. Lenart pri sedmih studencih:

Ustvariti nov začetek

K razpravi v fari Št. Lenart je Škofijski ordinariat zavzel naslednje stališče.

„Odkar je šel župnik Avgust Čebul v pokoj ter nadaljnja postavitve časasnega župniškega upravitelja Bogomirja Rakušo za eno leto, so politične težave v fari Št. Lenart ponovno zašle tudi v cerkev.“

Provizor Rakuša, ki je bil po dekretu začasni dušni pastir v fari Št. Lenart od 15. julija 1991, je v pismu, naslovljenem na Škofijski ordinariat, 23. maja 1991 zaprosil za razvezo dolžnosti v fari v Št. Lenart. Da bi se razmere v fari umirile, smo poslali mladega duhovnika. Škofijski ordinariat se pri postavitvi novega dušnega pastirja ni uklonil pritisku slovenske manjšine, kot nekateri napačno poročajo.

Zato sta bila škof in škofijski urad že nekajkrat grajana z nemške in slovenske strani.

Novi dušni pastir se bo moral za pravični mir v fari zelo truditi. Farane pa naprošamo, da mu v prid vseh stojijo ob strani!

Izdelki „Made in Austria“ pri nemških turistih neznan

Tako radi kot pridejo državljani republike Nemčije v Avstrijo na obisk, tako malo poznajo naše, avstrijske izdelke „Made in Austria“. Rezultati ankete kažejo, da spraviš naše severne sosedo v zadrego, če jih vprašaš po imenu kakšnega izdelka avstrijskega porekla.

Obstaja pa velika izjema: V zvezi z žganimi pijačami nam prisojajo posebne kompetence. 63 odstotkov povprašanih je izjavilo, da so Avstrijci na tem področju v samem vrhu; najbolj znana, tradicionalna znamka je Stroh.

S tem seveda ni rešen ugled Avstrije, je pa dokaz za to, da firma Stroh ne mlati prazne slame.

Prvi slovenski sejem „SLOVENSKI PROIZVOD“

Otvoritev sejma bo v torek, 10. sept. 1991, ob 10. uri na razstavišču Gorenjskega sejma v Kranju. Sejem bo trajal od 10. do 13. septembra in obiskovalca bo lahko seznanil s kakovostjo slovenskega porekla.

Vsi ste prisrčno vabljeni na sejem, ki je tudi del prizadevanj za slovensko državnost!

Od 1. sept. naprej nabiranje gob dovoljeno samo še za osebno porabo

Za koroškega ljubitelja gob je za letos sezona pri kraju. Nabiranje gob je od nedelje naprej, tako kot v vzhodni Tirolski celo leto, dovoljeno samo še za osebno porabo. Za nekatere gobe velja splošna prepoved nabiranja. Tako naj bi zaščitili tiste vrste, ki so postale že zelo redke. Mednje spadata med drugim tudi „parasol“ in mavrah (Speisemorchel). Prepovedano je tudi trgovanje s temi delikatesami.

Privatni jedilni list pa lahko še naprej dopolnjujete z „dovoljenimi“ gobami. Vendar ne smete na dan odnesti domov več kot dva kilograma. Tudi število „roparjev gob“ iz Italije se je zmanjšalo. Zandarmerija namreč pri izvažanju gob zapleni, zasačeni pa mora plačati precej visoko kazen.

Razočarani kmetje na ziljskem konjskem sejmu

Minuli ponedeljek je bil na Bistrici na Zilji tradicionalni konjski sejem, na katerega so kmetje iz cele Zilje pripeljali na dražbo 130 žrebet. Žal so cene za konje v zadnjih tednih zaradi cenene uvoza iz vzhodnih držav močno padle, tako da so konjerejci dosegli za svoja žrebeta le sramotno nizke cene. Medtem ko so kmetje pri lanskem konjskem sejmu za žrebeta dobili še okrog šil 30,—/kg, letošnje cene niso presegle šil 23,—/kg.

Tako mnogo kmetov ni oddalo svojih žrebet in so jih raje peljali spet domov. Kljub podpori s strani dežele (šil 1000,— za kupca

in šil. 1000,— za kmeta) so bili ziljski kmetje mnenja, da je postala konjereja le še drag konjiček.

Ker je na Zilji mnogo planin in blata, so imeli doslej kmetje v konjereji alternativno proizvodnjo.

Na Zilji imajo kmetje trenutno okrog 300 kobil. Predsednik društva za konjerejo Asseg kot tudi poslovodja Janko Zwitter sta po dražbi dejala, da bo morala Dežela nujno s sredstvi za izvoz podpreti tudi konjerejo, ker dejansko preti nevarnost, da bodo ziljski kmetje prenehali s to alternativno proizvodnjo.

Nerazumevanje so kmetje izrazili predvsem zato, ker Dežela podpira prenehanje kmetijske proizvodnje na tako imenovani ekološki površini s 5000,— do 7000,—/ha, na drugi strani pa ni na razpolago denarja za alternativno živinorejo, kot je konjereja.

Od leve: Ramsbacher, ziljski kmet, Janko Zwitter, podpredsednik Kmetijske zbornice Wutscher

Občina Žitara vas: Talna voda onesnažena s fekalijami

Kakor nam je povedal župan občine Žitara vas, so pri redni preiskavi talne vode ugotovili, da je voda onesnažena s fekalijami. Kako je moglo priti do tega, še ni znano. Sumijo, da je kakšen kmet vozil gnojnico čez travnik, kjer potekajo vodovodi, in je tako prišla gnojnica v stik z vodo. Vendar ta teorija ni potrjena.

Občina je prebivalstvo seznanila preko radia, časopisov in letakov, da je potrebno vodo pred uporabo prekuhati. Nato

je voda zopet uporabna in ne povzroča nobenih zdravstvenih posledic.

Prizadete so vse vasi, ki so priključene na občinski vodovod, najbolj pa Rikarja vas in Proboj — vsega skupaj 350 gospodinjstev.

Vladimir Rutar, Žitara vas:

„Izvir te občinske vode je v gori, kjer ni moglo priti do onesnaženja. Ne morem si predstavljati, da bi prišla gnojnica v vodo skozi cevi, saj je

občinski vodovod položen čisto na novo. Lahko si predstavljam, da je to celo sabotaža!“

Sadnikar Pavla, Rikarja vas:

„Spadam med prizadete gospodinjstev in bom morala vodo pred uporabo prekuhati. Že pred nekaj leti se je zgodilo, da je prišla gnojnica v vodo in je bila čisto rjava. Upam, da bodo vzrok onesnaženja kmalu našli in se bo položaj zopet normaliziral.“

N A Š

G O S T

Ta teden se je
Heidi Stingler
pogovarjala
z gospo
Elizabeto Ogris

Razlaga sanj ni le zanimiva, lahko pomaga tudi pri reševanju raznih vsakodnevnih težav

Sanje so del človekovega življenja in se vanje zateče naše budno življenje in se nadaljuje v njih na najrazličnejše načine. Marsikdo v sanjah vidi in spozna več kot takrat, ko je njegova pamet budna. Prav zato so sanje bolj pomembne, kakor si navadno mislimo. Sanje so podobe življenja, velikokrat pa tudi znamenja, ki človeka opozarjajo pred nevarnostjo ali pa ga poskušajo usmerjati v vsakdanjem življenju.

Zato so že od nekdaj ljudje črpali iz sanj razlage za svoja življenjska dejanja, bodisi za tista, ki so bila že za njimi, bodisi za tista, ki so šele prihajala.

Z razlago sanj kot tudi z razlago predsmrtnih znamenj se že leta dolgo ukvarja tudi 86-letna Elizabeta Ogris, pd. Odrejeva mama iz Plešerke. V teku let ji je uspelo razložiti razna znamenja, tako da je prepričana, da je možno na osnovi sanj predvsem spoznati tudi nevarnosti, ki obdajajo človeka.

Elizabeta Ogris nam je pripovedovala, da večkrat sanja o mrličih, o katerih misli, da so morda še v vicah in potrebujejo njeno molitev za odrešenje. Tako se ji je tak mrlič nekoč prikazal v sanjah, ko je plezal po skalah gorovja in ni mogel doseči vrha. Sama je v sanjah stala na vrhu gore in je skušala mrliču podati roko, da bi mu pomagala. Take sanje so se ponavljale, dokler ni plačala za rajnega mašo in je zanj zmolila nekaj rožnih vencev. Ker Odrejeva mama ni imela več takih sanj, je mislila, da je rajni končno našel svoj mir in je dosegel svoje odrešenje. „Mrtvi v vicah sami nimajo več moči, da bi si lahko pomagali, zato se obrnejo na nas, da jim pomagamo do njihovega odrešenja,“ pravi Elizabeta Ogris.

Na prav tako zanimiv način pa se poslavljajo od svojih ljudi tudi umirajoči, ki dajejo predsmrtna znamenja in tako pripravijo svoje domače na smrt. Odrejeva mama pravi, da je sama večkrat doma živela, da je „dajalo cahn“. Vsak nenavaden dogodek ljudje v takih trenutkih, ko nekdo umira,

pojmujejo kot „cahn“ — zname nje za napoved bližnje smrti.

Odrejeva mama pravi, da je nekega večera prav čutila, da je nekdo iz sorodstva legel k njej v posteljo ter da je slišala, kako je vzdihoval. Že takrat, ko se je zbudila, je sama pri sebi mislila, da to ne pomeni kaj dobrega. In dejansko je dotični dan navrh umrl. Prav tako se ji je neki rajni iz sorodstva v sanjah približal, ko je bil njen enoletni otrok težko bolan. Le nekaj dni navrh je otrok odšel v večnost.

Na eni strani lahko naznanjajo smrt take sanje, po drugi strani pa bližnjo smrt lahko naznanijo tudi določena predsmrtna znamenja. Takih znamenj pa je še in še. Nekateri ljudje pravijo, da slišijo kakšen čuden ropot, da zaškripljejo kakšna vrata, da se kje same od sebe odprejo ali zaprejo kakšne duri, da se ura nenadoma ustavi, da pade slika nekoga, ki je že umrl, s stene. Stari ljudje tudi pravijo, da naj gospodinja za novo leto ne razobesi pranja, ker bi to pomenilo smrt v hiši. Smrt pa naznanjajo po stari ljudski veri tudi nekatere

živali. Sovi ponekod pravijo tudi „smrtna ptica“, kajti če ta pride pet pred hišo, v kateri je bolnik, to pomeni smrt. Prav tako so ponekod takoj zaklali kure, ki so začele „po petelinje“ peti.

Zanimive pa so tudi razlage sanj, ki napovedujejo bližnjo smrt v družini ali v sorodstvu. Odrejeva mama pravi, če se nekemu v sanjah prikaže mrlič in ga objame, to pomeni smrt v bližnji okolici. Prav tako lahko razlagamo tudi zob, katerega izgubimo v sanjah, kot predsmrtno znamenje za izgubo kakšnega človeka v sorodstvu. Nič dobrega tudi ne pomenijo sanje o perilu — tudi ob takih sanjah je potrebno računati s tem, da bo umrl kdo iz bližnje okolice. Sanje o bolnišnici, v kateri bivaš, pomenijo dolgo bolezen; če pa v sanjah zapuščas bolnišnico, to pomeni, da boš ozdravel. V pogovoru nam je Odrejeva mama povedala še nekaj razlag za določene sanje. Za novico bo človek namreč zvedel, če se mu sanja o otroku ali pa o snegu. Čebele naznanjajo ogenj, kače sovražnike, ogenj

prepir v hiši, sorodstvu ali pa na delovnem mestu; ribe naznanjajo rojstvo otroka, sanje o pšeničnem kvasu pa ohcet. Če pa v sanjah bežiš, to pomeni, da se boš izognil smrtni nesreči. Nič dobrega naj človek ne pričakuje, če se mu sanja o črvih, kajti ti pomenijo le sitnosti in neprijetnosti. Sanje o kamenju, katerega nosiš, opozarjajo na težko breme, katerega moraš nositi. Sanje o koruzi pa lahko naznanjajo povodenj ali tudi potok solz. Sanje o mesu pomenijo bolezen, kdor pa vidi v sanjah riž, tistemu se obetajo boljši časi.

Razlage sanj pa ni mogoče razumeti dobesedno: pomagati si je potrebno s situacijo, v kateri živi človek. Poiskati je potrebno podrobnosti, katere bi prišle v poštev v življenju posameznika.

Vsekakor naj bi človek živel tako, da bi lepo sanjal. Neurejeno življenje namreč muči človeka pogostokrat tudi v sanjah. Kdor pa zna razlagati sanje, so mu lahko tudi v pomoč pri reševanju vsakodnevnih težav.

H. St.

„Iz jagrske torbe pod Peco“

Piše Stanko Kraut

Zanimivi rogi

Z burne preže, seveda brez strehe, me prežene dež. Usedem se v avto in se peljem po revirju na ogled. Tam nekje na Veških njivah pa res opazim v ječmenu, prav tik ob kaj lepi turščici, mogočnega „poka“, ki stoji kot svetilnik na morju in razkazuje nenavadno močno rogovje, kakršnega ubogi „jager“ pač zelo redko ali pa nikoli ne vidi. Kaj kmalu se vrag požene in izgine v koruzi. Lahko mi, dragi bralec, te dogodivščine, verjameš, da se res zadovoljen in vesel te izredne prikazni zaradi vedno hujšega naliva podam domov. Celo noč imam tega „izrednega“ pred seboj in tuhtam, kako mu bom morda le kos — star srnjak pač ni jagnje, treba ga bo intenzivno „jagat“ — sicer si pa ne obetam, da se bom še kdaj srečal z njim. Ne bojim se, da ga morda kaka zver razmesari ali na teh poljskih poteh celo avto povozi; bati se je, da mu kak veški „jager“ ne ugasne luči.

Tisto jutro, ko ga grem že devetič zalezovat in je tudi oni ječmen že požet, začnem ugibati, ker ga ni nikjer, kam neki je ta zlodej šel. Začne liti kot iz „mevtré“ in spet me nese kot psa čez „ojst“ proti domu. Razvedri se šele tam nekje po južini in zvečer sem spet v revirju. Mislil bi, po dežju bo kar mrgolelo divjadi in razen srne z mladičem in treh „lekšejev“ (zajcev) ni nič. Tokrat se tolažim samo z: „Bo pa drugič!“

Prihodnje jutro me budilka požene iz postelje kot raketo in še v mraku sem s kolesom na Globaškem potu. „Bicikl“ potisnem na najbližnji mejnik in že jo tolčem počasi in previdno proti topolom (Pappeln), ki so tedaj še kipeli proti nebu — teh visokih dreves danes ni več, ker jih je pač „pameten človek“ kratkomalo spravil. To jutro, na dan sv. Ane, vidim dovolj divjadi. Zelo razveseljivo je, da se priklati tudi moj stari znanec, a čeprav šele na klic. 26. julij se mi zdi nekoliko zgođen za klicanje — vendar poizkusim in kar kmalu iz koruze izstopi koza, a po kratkem ogledanju se spet vrne vanjo. Po daljšem času ponovno kličem in spet jo z mojo melodijo zvabim iz turščice. Nenehno pogleduje nazaj v njo, kar mi daje upanje, da se za njo morda le prikaže „ta pravi“ — če ga morda

že kak „sosednji šic“ ni rešil prskovih muk — zanesti se pač ni na one „jagre“, ki celo po dnevnikih trdijo, da s strelji le rešujejo „bolno“ in „slabo“ divjad.

Zacoprano ni ga in srna se začne oddaljevati v Breznico. Glej čudno, oni moj stari znanec se pojavi kot fata morgana kakih dobrih 300 korakov daleč, v dolgem ovsu. Na moj klic samo malo dvigne glavo in se mi hitro začne bližati. Nisem podvržen lovski mrzlici! Vseeno pa mi začne srce na vso moč razbijati, ko vidim močen okras na njegovi glavi. Niti za hip se ta mrcina ne ustavi — in na tistem mestu, kjer je koza izstopila iz koruze, izgine vanjo. Tudi to jutro lovec nima sreče.

Po nekaj dneh spet izvoham tega potepuha na mejniku med dvema turščicama. Išče kot pes. Imam srečo, da se mu morem približati na strelno daljavo in ko končno le malo postoji, mu hočem prebiti tilnik. Diana se mi ne usede na kroglo, odbijem steblo močnega plevela v mejniku in tako tokrat srnjak nezadet lahko odnese šila in kopita popolnoma zdrav. Zvečer tudi s preže na starem dobu s prijateljem ugotoviva, ko ga s pójavo kozo vidiva na Pojankovem travniku, da je bil strel zgrešen. — Škodala!

Na Vorančevo (10. avgust), ko po mlinskem potu res previdno postajam in vso okolico pregledujem, se mi le posreči, da se mojemu „izbrnemu“ od pójatve zelo utrujenemu pred prašno „edo“ (ajdo) ležečemu, približam na pravo razdaljo. V bližini se paseta kar dve srni in ena bolj kot druga striže z uhlji, tako da se moram še bolj previden kot bengalski tiger po vseh štirih spraviti do borovca in se pripraviti za strel, ko se bo „gospodu“ zljubilo ustati. Minute se vlečejo kot cela večnost. Ko odskoči bližnja srna, gotovo me dobi v nos, to srnjaka dvigne. Bliskovito se požene za njo, ko v njeni bližini nekaj trenutkov opazuje in ko se začne pasti — odjekne strel in stari znanec obleži v ajdi.

Vsaka trofeja ima svojo zgodovino; vsaka uplenitev je poseben dogodek za „jagra“.

ČESTITAMO

V Lobniku pri Železni Kapli je slavil 90. rojstni dan Breznikov ded, **Janez Štorgl**. Slavljencu želimo vse najboljše ter mnogo zdravja in božjega blagoslova!

80-letnico življenja je v Goricah pri Borovljah praznovala **Rozalija Türk**. Iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

V Selah na Borovnici je obhajal dvojni praznik **Albert Piskernik**. Ob dvojnem prazniku vse najboljše in še na mnoga leta!

40. rojstni dan je v Selah na Šajdi slavila **Mici Pegrin**. Iskreno čestitamo!

Društvo upokojencev iz Št. Jakobčestita za osebni praznik **Hajnžku Serajniku** iz Št. Petra. Vse najboljše!

V Kotmari vasi bo obhajal 50. jubilejni rojstni dan **Jože Wakoung**. Ob tem okroglem prazniku vse najboljše, zlasti mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

80-letnico življenja je v Spodnjih Rutah na Radišah obhajala **Ana Woschitz**. Slavljenci želimo še mnogo zdravih in srečnih dni!

Prav tako 80. rojstni dan slavi **Marija Plautz** s Spodnje Bistrice. Tudi njej iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga leta!

V Železni Kapli praznuje 81. rojstni dan **Angela Polanšek**. Iskreno čestitamo ter želimo mno-

go sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva!

70-letnico je obhajala **Hanca Adlašnik**, Petričeva mama iz Novoga Sela pri Kotmari vasi. Iskreno čestitamo in kličemo na mnoga leta! Čestitkam se pridružuje tudi EL Kotmara vas.

V Zgornjih Rutah na Radišah praznuje ta teden 50. rojstni dan **Marija Mickl**. Znanci in prijatelji ter uredništvo Našega tednika ji iskreno čestitajo ter želijo vse najboljše!

Karin in **Tončiju Blajsu** iz Železne Kaple se je v torek rodila hčerka **Bianca**. Nastavljenci Mohorjeve tiskarne svoji sodelavki **Karin** in njenemu možu iskreno čestitamo, mali **Bianci** pa želimo vse najboljše!

Predsednik Narodnega sveta dr. **Matevž Grlic** in njegova soproga **Marijana** praznujeta te dni skupni 90. rojstni dan. Polovično si delita leta. Številnim čestitkam znancev in prijateljev se pridružuje tudi uredništvo Našega tednika, ki jima želi obilo zadovoljstva in zdravja v krogu svojih.

Iščemo sodelavca/ko za administracijo (tudi absolvente trgovske akademije, triletne gospodinske šole). Predpogoj: znanje obeh deželnih jezikov, strojepisje, znanje angleščine zaželeno.

Interesenti naj se javijo pri: FIRMA MOTORSTRADE, (import/eksport), Radetzkystr. 10, 9020 Celovec, tel.: 0463/513564

3-dnevni dopust na Madžarsko v toplice

ZALAKAROŠ

(30 km oddaljeno od Balatona)

od 8. do 10. oktobra 1991

- Namestitev v hotelu kategorije B
- 2 x polpenzion
- 1 x ciganska glasba
- Možnost kopanja v termalni vodi, masaža
- Prevoz s sodobnim avtobusom

CENA:

šil. 1000,—

(polni penzion
+ šil. 200,—)

Prijave:

Pri vseh predsednikih društev upokojencev ali pa na uredništvo Našega tednika. Tel. 0463/512528-21

S turistično agencijo Sommeregger

Posebna lovška sreča v Št. Lipšu

Karel Sager (levo) s svojim lovskim prijateljem Pepijem Dlopstom in divjo „zverjo“, ki jima je pokazala tudi 21 cm dolge zobe.

Posebno lovško srečo je imel pred kratkim lovec Karel Sager iz Št. Lipša, točneje iz Polene. Ravno v dnevi, ko je praznoval svoj 60. rojstni dan, mu je pred lovsko puško stopil divji merjasec, katerega je izurjeni lovec

ustrelil z mojstrskim strelom. Na kakšno daljavo in v kakšnih svetlobnih razmerah je srečala Karla Sagerja lovška sreča, nismo izvedeli; na vsak način pa je izredni dogodek izčrpno praznoval s svojimi lovskimi prijatelji.

Objava govorilnih dni Zavoda za pokojninsko zavarovanje delavcev (Pensionsversicherungsanstalt der Arbeiter):

Beljak — 10. 9. 1991: 8.00—12.00
(Delavska zbornica)

Beljak — 24. 9. 1991: 8.00—12.00
(Delavska zbornica)

Labot — 19. 9. 1991: 8.00—10.00
(Občina)

Pliberk — 19. 9. 1991: 11.30—14.00
(Občina)

Št. Jakob — 10. 9. 1991: 13.30—15.30
(Občina)

Vsi delavci, upokojeanci in drugi, ki imajo vprašanja za zavarovalnico, so vabljeni, da izkoristijo te govorilne dneve.

Vigredi leta 1990 so z gradbo dvojnega teniškega igrišča v Globasnici ustanovili teniško društvo ASKÖ-TVG Globasnitz/Globasnica. Cilj tega društva je nuditi vsakemu ljubitelju tenisa idealne pogoje za izvajanje tega konjička. Zato ponujajo tudi tečaje tako za odrasle kot tudi za otroke.

Že od leta 1990 naprej imajo tudi teniško moštvo, ki je bilo letos precej uspešno in ki bo drugo leto tekmovalo v prvenstvu.

V okviru mixed-doppel turnirja je v avgustu tega leta firma Fleiß-öko Sanierungsbau moštvo poklonila trenerke.

Primarni cilj društva pa je navdušiti mladino za tenis in istočasno nuditi možnost, da pod nadzorstvom preizkušenega trenerja zgradijo dobro ekipo.

Christian Koren

GLOBAŠKO ZEGNANJE

v nedeljo, 8. sept. 1991
pod farno lipo v Globasnici

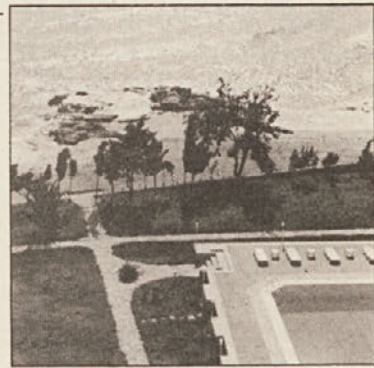
Sporod:

8.00: slavnostna maša s pranganjem
10.00: srečanje pod farno lipo z domačimi vižarji; za jed in pijačo je poskrbljeno!

Od 27. septembra do 4. oktobra 91
**Z NAŠIM TEDNIKOM
NA DOPUST**

s turistično agencijo SOMMEREGGER

Hotel Pan-INCEKUM ALANYA * * *, TURČIJA

Pavšalna cena:

4990,- šil.

(vklj. polpenzion)

podaljšanje za 1 teden
za osebo 2110,— šil.

Dodatek za 1-posteljno
sobo 1300,— šil.

Novo odprti hotel (75 sob) srednje kategorije, čisto ob peščeni obali v zaščitenem zalivu. Okolica zelena, s številnimi vrtovi, z večjim številom tabern in možnostmi za nakup. Vse to obeta oddih.

Do hotela se vozite približno uro in pol. Petnadstropni hotelski objekt z dvema dvigalom in 72 sobami, restavracija, snack-bar, točilnica na terasi, soba s televizijo in možnostjo sprejema satelitskih programov, plavalni bazen s sladko vodo v vrtu, kiosk, masaža.

Plaža: fin pesek v zaščitenem zalivu; brezplačni ležalniki in sončniki.

Sobe: vse s kopalnico, tušem, straniščem, telefonom, klimatsko napravo, radiom, stereo napravo in pogledom na morje.

Prehrana in pijača: na jutranjem in večernem bifeju.

Šport: kopanje in plavanje.

Zabava: 1-krat tedensko je predviden turški večer s trebušnim plesom.

Ekskluzivni intervju * Ekskluzivni intervju * Ekskluzivni intervju * Ekskluzivni intervju * Ekskluzivni intervju * Ekskluzivni intervju * Ekskluzivni intervju * Ekskluzivni intervju

Dr. Ibrahim Rugova je po poklicu literarni teoretik. Študiral je v Prištini, izpopolnjeval se je na pariški Sorbonni ter tam tudi doktoriral. Tačas velja za nespornega vodjo albanskega ljudstva na Kosovu. Kot mnogo drugih albanskih intelektualcev, je bil lansko leto odpuščen s prištinske univerze in se preživlja, kot sam pravi, s podporo prijateljev, znancev in solidarnostjo svojega ljudstva. Nikoli ni bil politik; to je postal silom okoliščin, podobno kot so v Sloveniji mnogi književniki postali strankarski prvaki in celo ministri. Ljubezno se je odzval povabilu in za pričujočo številko našega časopisa podal intervju, ki v marsičem odraža stanje, razpoloženje ter za pronicljivejše bralce tudi predvidevanja o razpletu dogodkov na Kosovu, ki je poleg Hrvaške največji sod smodnika na Balkanu.

NT: Gospod Rugova, na očitke hrvaškega predsednika ste odgovorili, da Albanci na Kosovu ne bodo šli v spopad zaradi tujih interesov in računov. Hrvatje pa tudi nekateri evropski krogi prav to pričakujejo, saj bi se tako za Srbijo odprli dve fronti, kar bi vsekakor pripomoglo k hitrejšemu razpletu vojne na tleh dosedanje Jugoslavije.

Dr. Ibrahim Rugova: Da, to bi marsikomu nedvomno odgovarjalo. Toda vedeti morate, da je albanski narod tačas v Srbiji v popolnoma podrejenem, kolonialnem položaju. Čez 60.000 ljudi je izgubilo službo. Na cesto jih je pognala srbska država. Odpustili so domala vse intelektualce, zdravnike, profesorje, državne uradnike. Odvezli so nam časopis Rilidja v albanskem jeziku; radio in televizija Priština oddajata zgolj v srbskem jeziku; lansko leto so nam odvzeli tudi politično avtonomijo. S tem ko so ukinili albansko skupščino in predsedstvo, so nam praktično odvzeli celotno narodno identiteto. Represija Srbov nad mojim narodom je strahotna in vsakdanja, vodstvo zvezne armade pa je na Kosovo pripeljalo čez 50.000 srbskih vojaških rezervistov, ki samo čakajo, kdaj bodo planili na nas. Sedaj vas

vprašam, kako naj mi čez noč organiziramo „južno fronto“, ko pa smo goloroki, brez orožja in brez vsakršnih pravic. Čas bi bil, da Hrvaška in vsi drugi nehajo gledati na Albance s predsondi in podcenjevanjem. Razumeti morate, da nismo naivni; naučili smo se razmišljati politično. Če bi že bilo potrebno in nujno, česar nas Bog obvaruj, da bi morali odpreti „južno fronto“ s Srbijo, bomo to storili takrat, ko bo za nas najugodnejše in ne za Srbijo. V tem trenutku ni bil spopad s srbsko državo in jugoslovansko vojsko za naš narod poguben — pomenil bi samomor.

NT: Za razliko od drugih, manjših strank na Kosovu, se vaša stranka, pravzaprav gibanje, zavzema za povsem legalistične načine delovanja ter za gandijevski način upiranja srbski okupaciji. Opirate se na številne simpatizerje doma in v tujini, zlasti v Združenih državah Amerike. Govorili ste o referendumu med albanskim prebivalstvom na Kosovu.

Dr. Ibrahim Rugova: Če smo povsem natančni, mi nismo stranka, temveč narodno gibanje. Naš končni cilj je priznanje Albancev kot naroda in ne manjšine, popolnoma enako kot to pripada Hrvatom, Slovincem ali Makedoncem. In prav na tej točki je glavni spor s Srbijo. Oni nas ne priznavajo kot narod, temveč nas imajo za manjšino v republici Srbiji, kar je seveda nesprejemljivo, če računate, da smo po številu tretji v Jugoslaviji. Podobno kot na Hrvaškem in v Sloveniji bo-

Intervju z dr. Ibrahimom Rugovo, predsednikom Demokratske zveze Kosova

„Na Kosovem smo umirali, še preden se je začela vojna na Hrvaškem in v Sloveniji. Pri nas ni miru, niti navidezno. Prizadevamo si za mirno in demokratsko reševanje vseh jugoslovanskih problemov, prav tako kosovskega.“

Nočemo, da bi nas, Albance, potegnili v scenarij splošnega spopada, ki bi bil za vse poguben.“

S temi besedami je dr. Ibrahim Rugova, predsednik največje stranke Albancev na Kosovu Demokratske zveze Kosova, komentiral očitke dr. Franja Tudžmana v hrvaškem Saboru, češ da bi odpiranje „južne srbske fronte“ Hrvatom v marsičem olajšalo položaj v vojaškem spopadu, ki tačas divja v njihovi republik

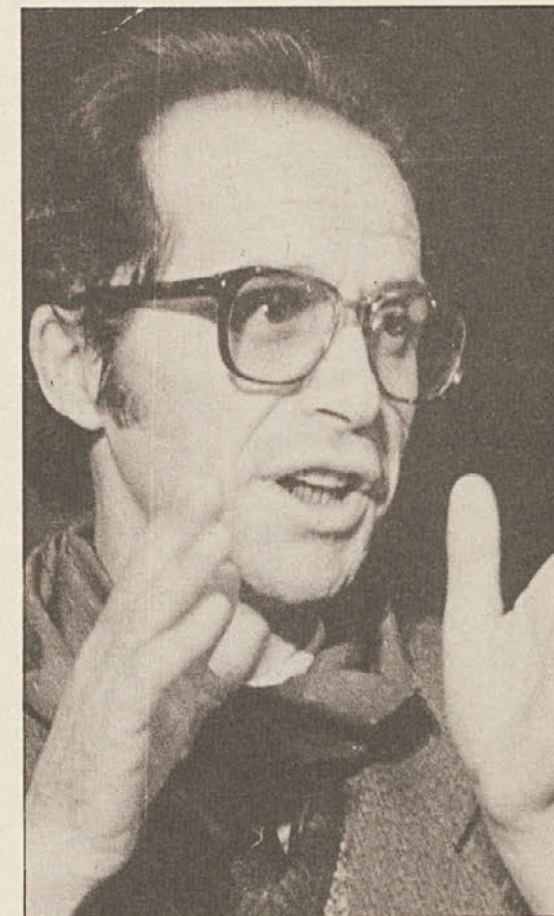
čno reševanje vseh, še tako žgočih vprašanj, po dobri, stari in demokratični evropski tradiciji. Prepričan sem, da nam bo tako uspelo. Naš kosovski Nelson Mandela, gospod Adem Demaqi, ki je 28 let predel v srbskih zaporih, je prepričan, da pokojniki nimajo možnosti, da se bore za svobodo in demokracijo, temveč le živi in politično aktivni ljudje. Zaradi tega je potrebno storiti vse, da se izognemo krvavim spopadom s Srbijo. Niti mi Albanci, niti Srbi ne morejo preprosto izginiti s tega področja ter se izseliti na drug planet. Hočeš — nočeš bomo prisiljeni živeti skupaj, tako kot smo živeli stoletja doslej. Gandi je dokazal, da je njegova pot najboljša.

tako sem nekaj slišal za njihove tajne stike z ZDA, toda pravim vam: Republika Albanija se je šele nedavno osvobodila komunističnega terorja in vse, kar nam tačas lahko ponudi, je zgolj moralna podpora. Mi smo za samostojno republiko Kosovo in vse špekulacije v zvezi z veliko Albanijo so zgolj špekulacije.

NT: Kakšni so potemtakem vaši stiki z drugimi strankami in gibanji na Kosovu, glede na to, da vaša stranka Demokratske zveze uživa najbolj množično podporo?

Dr. Ibrahim Rugova: Nekateri nas imenujejo Kosovska alternativa. Gre za pahljačo

Predsednik Demokratske zveze Kosova dr. Ibrahim Rugova

SPOPAD S SRBIJO BIL NAŠ SAMOMOR

mo organizirali referendum, če hočete tudi plebiscit, kjer se bo odločalo o pravici do samostojne republike Kosovo znotraj jugoslovanskih meja in nič več pod tutorstvom republike Srbije. Prav imate, ko omenjate naše povezave s tujino. Nedavno sem pozval Evropo pa tudi Ameriko, naj nekaj postori za nas. Najmanj, kar bi bilo koristno, bi morala Amerika s prstom pokazati na krivca za našo nacionalno nesrečo, tako kot se

je v vodstvu Evropskega sveta zgodilo nedavno, ko so ministri lepo povedali, da gre za Srbijo. Albanci smo zares miroljubi narod in nikoli ne bomo začeli prvi s kakršnimkoli spopadom ali provokacijami; nam je takšen način tuj. Smo za legalist

NT: Predsednik republike Albanije Ramiz Alija je nedavno tega izjavil, da svojih rojakov na Kosovu ne bo pustil na cedilu, če pride do spopada med vašim ljudstvom in Srbijo.

Dr. Ibrahim Rugova: Slišal sem za njegovo izjavo, prav

strank in gibanj, katerim je v bistvu skupen edini cilj — svoboda in neodvisnost mojega naroda, le da imajo nekateri zelo radikalne načrte, kako to doseči. Prepričani so, da je oborožen spopad s Srbi neizbežen, drugi želijo mirnejšo rešitev, mi hočemo politično rešitev, spet nekateri bi radi ri-

barili v kalnem. Če že hočete vedeti, poleg nas obstoji Parlamentarna stranka Kosova, pa Socialno demokratska stranka, prisotna je Demokratska kosovska stranka in nazadnje Odbor za zaščito človekovih pravic in svoboščin. Kot povsod drugje, so mnenja o končni rešitvi različna; moje mnenje in mnenje našega gibanja pa je nedvomno — reševati vsa vprašanja brez preliivanja krvi, kajti nasprotno bi za nas pomenilo tragedijo neslutnih razsežnosti.

NT: Kakšno je, povsem človeško pa tudi intuitivno vaše gledanje, na politično geografijo balkanskega prostora, ko se bo razkadila strahotna vojna na Hrvaškem, ko bo utihnilo orožje in bodo ugasnila pogorišča?

Dr. Ibrahim Rugova: Po mojem najglobljem prepričanju ne bo moglo biti drugače, kot da bo na Balkanu zavlada zemljevid, na katerem bodo mnoge male in tudi večje države, popolnoma samostojne in suverene, ki bodo same odločale o

svojem življenju, usodi in prihodnosti, združene v sodobno Evropo. Drugače na prehodu v 21. stoletje ne more biti! Ničesar več ni mogoče reševati z vojno in preliivanjem krvi. To je globok in povsem nesmiseln anahronizem, še posebej v Evropi, kamor nedvomno sodi tudi Balkan s svojo bivšo in sedanja umirajočo Jugoslavijo vred. Druge rešitve enostavno ne vidim, še manj jo vidi Evropa. To mi lahko verjamete in v to bodite prepričani! Vaš predsednik Kučan je po končani vojni v Sloveniji preroško zatrdil, da poslej ne bo nič več tako, kot je bilo poprej. To so trditve, ki za Balkan držijo kot pribite.

NT: Gospod, dr. Rugova, zahvaljujem se vam za vaš razgovor in se pridružujem vašim miroljubnim željam in hotenjem.

Hvala za prijetno sodelovanje!

Pogovarjal se je Tadej Bratok

Albanska narodna skupnost je od Srbov zatirana

Na Jugoslavije čaka na Kosovu verjetno novi konflikt

Tajnik ZSO odgovarja

V Vašem glasilu z dne 23. 8. 1991 ste objavili na strani 5 članek, v katerem objavljate citate iz mojega intervjuja za slovenski oddelek ORF-a.

Sicer ustreza stilu Vašega glasila, da objavljate citate iz konteksta in s tem manipilirate javnost, moram pa poudariti, da Vaša namigovanja glede DRAVE in Mladinskega doma kratkoma ne držijo.

Tiskarna DRAVA je gospodarsko podjetje, ki deluje uspešno po ekonomskih kriterijih. Kot je že v pismu bralcev pojasnil predsednik Slovenskega šolskega društva dr. A. Malle, je Mladinski dom v lasti Slovenskega šolskega društva.

Dr. Marjan Sturm, tajnik ZSO

Buchbesprechung: Franz Ernst Pipitz, „Memoiren eines Ketzers“. Neu herausgegeben von Wilhelm Baum. Reihe: „Perspektiven Alpen-Adria“ im Verlag Hermagoras/Mohorjeva, Klagenfurt/Celovec.

Der slowenische, katholische Verlag, hochverdient um den Erhalt des Slowenischen und seiner alten Dialekte im österreichischen Gail-, Jaun- und Rosental, bietet sich nach seinen Worten auch als Plattform für Autoren an, die den geistigen Dialog im dreisprachigen Alpen-Adria-Raum (Deutsch, Slowenisch, Italienisch) pflegen wollen. Dankenswert hat er mit Franz Ernst Pipitz (1815–1899) einen damals spektakulären Kloster-Renegaten der Vergessenheit entrissen, der zu den bedeutendsten Publizisten Österreichs im Zeitalter der Heiligen Allianz gehörte. Freilich war Pipitz nicht aus einem Holz, aus dem das Leben echte Freigeister schnitzt. Gegen seine Überzeugung war er aus existenziellen Gründen ins Kloster eingetreten, aus ähnlichen Gründen, die auf der Ebene von Goethes „Werther“ liegen, entflohen ihm wieder. Manchmal hat man sogar den Eindruck, er wolle mit seinen Problemen nur alle Ketzler lächerlich machen, wenn seine endlosen Beziehungsschmerzen, gemessen etwa an Goethes „Geschmack und an Jean Paul Richters Innerlichkeit, ärgerlich wenig davon aufweisen können. Und trotz seiner innigen Kontakte mit den bedeutendsten Atheisten jener Zeit leuchtet er für sich selber nie hinter den Religions- und Gottesbegriff.

So sind für uns seine Memoiren — in denen er die handelnden Personen mystifiziert, sich selbst als „Reding“ — durch die Vorstellung anderer, radikaler Freigeister Österreichs und Kärntens wie Franz Paul von Herbert, die Brüder Tschabuschnigg u. a., das eigentlich Lesens- und Erfahrungswerte in diesem Buch. Auf leidigem Hochglanzpapier gedruckt, das auch dem Leser in jeder Lage wehtut, sparte man auch nicht an Bild und Dokumentation. Gespart hat man aber, wie heute überall üblich, an einem guten Korrekturleser, und die in Kärnten völlig überflüssige deutsche Übersetzung lateinischer Stellen hat man sicher von einem Quintaner besorgen lassen, der die Quarta bestimmt nicht erreicht hat. Bei solchen „Kleinigkeiten“ fragt man sich schon, ob es noch Verleger gibt, die rote Ohren kennen. Schließlich kostet das Buch mit allen Transferspesen in die BRD runde 50 DM. Mit einem anastatischen

PISMA BRALCEV

Neudruck wäre der Reihe Alpen-Adria vielleicht besser gedient, auch den „breiteren Adressatengruppen“, die es in diesem fatalen Sinne unter Lesern sowieso nirgends mehr gibt. Das sollten sich alle Verlage hinter die Ohren schreiben und damit besser fahren.

Werner Engel

Ohranimo svoje!

Avstrijska Raiffeisenova organizacija svoj blagovni sektor preusmerja v centralistično vodeno veleenoto. Na koroško-štajerski meji gradi blagovni center za vse koroško in štajersko območje. Ukinila se bo torej Raiffeisenova blagovna centrala v Celovcu.

Zveza slovenskih zadrug je tudi članica Raiffeisenove organizacije v Avstriji. Na bančnem sektorju je Raiffeisenov vpliv že dalj časa občuten. Pogodbe in ponudbe so na Raiffeisenovih obrazcih. Časi, ko je Zveza pod dr. Zwitterom še sama pisala svoje obrazce v slovenščini, so se očitno iztekli.

Bančni preusmeritvi mora očitno slediti tudi preusmeritev na blagovnem sektorju. Od Raiffeisna „predlagani“ raziskovalni inštitut je pred tremi leti raziskal blagovni sektor Zveze slovenskih zadrug in ugotovil močne izgube. Največja povzročitelja izgub na podlagi te študije sta centralno skladišče in vozni park Zveze v Celovcu, ki sta bila v poslovni odgovornosti dipl. trg. Joza Habernika. Študija je nadalje tudi ugotovila, da si v desetih občinah notranje konkurirata zadrugi blagovnici Raiffeisna in Zveze.

Predstavniki inštituta, ki so razlagali omenjeno študijo poslovojem in odbornikom krajevnih zadrug in Zvezinim organom, so med drugim predlagali sledečo rešitev:

1. Zveza naj razpusti svoje centralno skladišče v Celovcu in se posluži Raiffeisenovega blagovnega centra na koroško-štajerski meji;

2. da ne bo v desetih občinah notranje konkurence med Raiffeisenovimi in Zvezinimi blagovnicami, naj jih vsaka stran po pet ukine;

3. da se koncept lažje realizira, naj bodo poslovojem krajevnih zadrug nameščeni pri Zvezi slovenskih zadrug. Tako dobi Zveza direkten vpliv, ker so poslovojem odgovorni njeje.

Zveza slovenskih zadrug je tretjo točko, nastavitve poslovojem, že izvedla in sicer pod naslovom pomoč zadrugam.

Pred pol leta je direktor Zveze dipl. trg. Habernik v „Kleine Zeitung“ namignil tudi na izvedbo 1. in 2. točke.

V zadnji številki „nt“ pa je bil dir. Habernik še bolj jase. Centralno skladišče nameravajo zapreti, nam sporoča v intervjuju. Dobro, če je tako sklenil odbor Zveze, to lahko reče. Človek pa bi pričakoval, da bi tako zadevo moral potrditi tudi občni zbor.

Govoril pa je tudi za Zadrugomarket Kotmara vas s poslovalnicama Št. Janž in Bilčovs. Tamkajšnji odbori zaprtja svojih poslovalnic niso sklenili, nasprotno, prizadevajo se za poživitev delovanja na celotnem svojem prodajnem območju. Direktor Zveze Habernik pa že drugič sporoča po časopisu, da se blagovnici v Št. Janžu in Bilčovsu zapirata. Brez navedb okoliščin s tem kvari poslovno ime omenjenima blagovnicama. Z navajanjem izgub, ki ne

ustrezajo podlagam, zbuja vtis slabega delovanja.

Bilčovščani hočemo našo zadrugo na vsak način obdržati. Isto hočejo tudi Šentjanščani.

Izsledke Zvezine na veliko citirane gospodarnosti v zadnjih letih naj bralec oceni sam na sledečih primerih:

— prodaja hotela Korotan za polovično vsoto od na dražbi iztržene cene;

— po vsej Koroški in preko nje pridigani problem Borovlje s sodnim zaključkom, da sta bila oba glavna obtožena oproščena kazni;

— izbris Zvezine import-export firme Jugotrade;

— zadržek pri nakupu turistične agencije Cartrans s strani firme Elan.

Poleg vsega razmišljanja o gospodarnosti pa ima medijski pritisk za zaprtje blagovnice v Bilčovsu še en aspekt: Raiffeisen je svojo blagovnico v Čajni že zaprl. To je v prid slovenski zadrugi na Bistrici na Zilji. V Bilčovsu je poleg slovenske tudi Raiffeisnova blagovnica. Raiffeisnova noče zapreti ...

Miha Zablatnik, Bilčovs

Odgovor poslovođe ZSZ

Da gospod Zablatnik noče upoštevati ekonomskih zakonitosti, je dokazal že kot poslovođa firme Cartrans, kjer upniki še danes zamač čakajo na več kot 12 milijonov šilingov. Omenja, da poslovođe Posojilnice-Bank Borovlje niso bili obsojeni v kazenskopravem procesu, čeprav je bil en poslovođa v tem smislu obsojen zaradi ponarejanja podpisov. To, da nekdo ni bil obsojen kazenskopravno, se pravi, da ni zagrešil kaznivga dejanja, še dolgo ne pomeni, da za svoja dejanja ne odgovarja civilnopravno ali da kot poslovođa ni odgovoren za polom podjetja. V prvi vrsti so za poslovanje podjetij odgovorne osebe, ki so vpisane v trgovskem registru. Toliko k osebi gospoda Zablatnika, proti kateremu je državni tožilec vložil tožbo na podlagi kazenskega prava.

Zdaj pa k nekaterim drugim njegovim trditvam:

1. Firma Jugotrade na Dunaju še danes posluje pod imenom Karanta. V lanskem letu je imela 800 milij. šilingov prometa.

2. Hotel Korotan je bil prodan leta 1987 za ceno 25 milij. šilingov. Do tega leta je Posojilnica Celovec povzročil skupaj nad 20 milijonov izgube. Letna izguba za hotel je znašala 2,2 milij. šilingov. Za denar iz prodaje je dobivala Posojilnica Celovec od leta 1987 dalje obresti. Če vse to upoštevamo, pomeni prodajna cena 25 milij. šil. v letu 1987 isto kot prodajna cena 42,0 milij. šil. danes. Poleg tega pa se za Posojilnico Celovec deficitarno poslovanje ne nadaljuje več. Drugi vzroki za prodajo hotela pa so bili že večkrat navedeni.

3. Vzrok polomije Cartransa je nestrokovnost pri vodenju. Temu niso krive kreditne obresti, saj so znašale le med dvesto in tristo tisoč šilingov letno. Elan Begunje pa Cartransa ni bil pripravljen prevzeti zato, ker so bili Zablatnikovi podatki o velikosti izgube nepravilni. Kot vemo, pa je Elan Begunje lani sam zašel v stečaj.

4. K študiji o poslovanju blagovnega oddelka ZSZ in zadrug pa sledeče: deficitarnost nekaterih zadrug (danes še Kotmara vas in Št. Jakob) in blagovnega oddelka

ZSZ je problem, ker ZSZ te izgube le težko pokriva. Zato je ZSZ najela mednarodno priznano firmo IBB na Dunaju, da to zadevo presvetli in predlaga določene ukrepe. Izgube ni odkrila firma IBB, ampak smo jih poznali že sami. Takih firm se danes gospodarstvo poslužuje v veliki meri in je to nekaj povsem normalnega.

Koroški Slovenci nismo taki gospodarski strokovnjaki, da bi stali nad vsemi drugimi in nasvetov v tem oziru ne bi potrebovali. Zato predloge svetovalcev jemljemo resno in pri tem skušamo upoštevati naš specifični položaj. V zadrugi smo v zadnjem času mnogo investirali. Tam, kjer pa srednjočrno ni izgleda za izboljšanje situacije, pa so potrebni ukrepi, ker bi nastajanje in povečanje deficitov ogrožalo obstoj celotnega slovenskega združništva na Koroškem. Obstoj tega pa je naš glavni cilj. Investicije, odprtja, zaprtja in modernizacije so normalni ukrepi v gospodarstvu, ki mora vedno iskati nova pota.

5. Prošnje za kredit so pri ZSZ in posojilnicah dvojezične. Kreditne pogodbe in pogodbe za gradbeno varčevanje (Bausparvertrag) pa so bile tudi pri dr. Zwitteru v nemškem jeziku. Tudi pri zadrugah so formularji dvojezični. Gospod Zablatnik išče tu lase v juhi.

6. Tudi Raiffeisen mora upoštevati te zakonitosti. Zato je bil v preteklosti tudi uspešen. Marsikaj bi se lahko od njega naučili, pa se nismo. Danes ima na blagovnem področju tudi on težave in ga je začel prestrukturirati. Zapri je že in bo še mnogo poslovalnic na Koroškem. V zadnjem času je odpustil že preko 50 zaposlenih. Zablatnik trdi, da bo Raiffeisen ukinil svoje centralno skladišče v Celovcu. To ne drži. Samo področje za hišo in vrt (H + G) bo imel skupaj s Štajerci. To mesto bo zavzela celovška Lagerhausgenossenschaft. Zvezino centralno skladišče povzroča preveč stroškov. Zato bo treba najti skladiščne prostore blizu ene obstoječih zadrug. Važen bi bil tudi priključek na železnico.

7. Pomemben je enoten nastop na trgu in uglasena prodajna politika. Zato je ZSZ namestila poslovođe zadrug; sicer bi delali vsak po svoje. To pa mnogo stane. Poleg tega je ZSZ s tem ukrepom stroškovno razbremenila zadruge. Kljub temu, da je bil v letu 1990 poslovođa kotmirške zadruge, ki je bil hkrati tudi pristojen za poslovalnici v Bilčovsu in Št. Janžu, nameščen pri Zvezi, je ta zadruga skupaj s poslovalnicama zabeležila preko milijon šil. primanjkljaja. Zato je bilo povečanje marketa v Kotmari vasi nujno. Poslovalnica v Bilčovsu pa nima perspektive, ker sta tam že dve drugi trgovini z živili in ker zaradi premajhnega števila prebivalcev v okolišju ni mogoče doseči prometa, ki bi kril stroške.

Poleg tega bo treba renovirati črpalko, kar pa dobavitelj goriva odsvetuje, ker se v Bilčovsu ne more prodati tolikšne količine goriva, ki bi bila za vzdrževanje črpalke rentabilna.

Gospod Zablatnik ne sprašuje, kdo naj bi v Bilčovsu nosil primanjkljaje v naslednjih letih. Sveti duh? On? Tega vprašanja si tudi pri Cartransu ni postavljaj. Njegovi podpisi za poročstvo naj bi bili tam samo formalni in brez vrednosti, vsega pa naj bi bila kriva ZSZ, ker mu je zaupala preko 6 mio. šil.

Tako „gospodariti“ je lahko. Toda ne dolgo.

Dipl. trg. J. Habernik,
poslovođa ZSZ

Handke kot problem

Ljubljanski dnevnik Delo je dne 21. 8. letos prinesel v povzetku razmišljanje, ki ga je znani avstrijski pisatelj in dramatik Peter Handke objavil v listu *Süddeutsche Zeitung* (München). V tem „razmišljanju“ se Handke zavzema za nekdanjo Jugoslavijo in obsoja razglasitev samostojnosti Slovenije. Ljubljanski dnevnik nadnaslavlja svoje poročilo s strnjeno vsebinsko navedbo: *Nič ni Slovencev doslej v njihovi zgodovini sililo, da bi postali država*, kar je nedvomno ključno vprašanje ne le Handkejevega izvajanja, temveč tudi dosedanjega razlaganja zgodovine slovenskega naroda, ki mu je ideološko zgodovino-pisje, tako nemškonalno kot panslaviistično, odrekalo državniško zgodovino.

Očitno je, da se Handke pri takšnih izjavah spušča na področje, ki ga ne pozna in niti ne obvlada. To ga niti ne moti, saj očitno sodi, da je spretno pero in slavno ime bolj pomembno od resničnosti same, in tako deli v nemškem listu obilo naukov, ki naj si jih „nepametni“ Slovenci vzamejo k srcu.

Če odgovorimo na bistvo njegovega „razmišljanja“, to je, zakaj Slovencev v zgodovini nič ni sililo, da bi postali država, potem je res presenetljivo, da se takšen duh kot je on, doslej še ni dokopal do spoznanja, da so Slovenci že bili v svoji državi. Avstrija je bila namreč neposredno nadaljevanje Karantanije (kakor npr. še pred desetletji SHS-Jugoslavija). Vzhodni sosedje Čehi in Slovaki jo še danes nazivajo z imenom Rakuško, kar je le premena za Koroško.

Šele potem, ko je v prejšnjem stoletju to državo preplavilo nemškonalno gibanje in mišljenje, je slovensko izobraženstvo postavilo zahtevo po kraljestvu Slovenija (1848); po nekaj desetletjih pa se je slovenski politični vrh zaradi nemškonalnega pohoda proti Jadranu odločil za jugoslovansko povezavo, ki pa prav tako ni izpolnila pričakovanj slovenskega naroda.

Peter Handke, ki je sicer tako navezan na jugoslovansko Slovenijo, očitno ničesar ne ve o slovenski državnosti, o Knežjem kamnu, Vojvodskem stolu, ustoličevanju, slovenskem pravu (institutio Sclavenica). Slovenci naj bi bili narod brez državnosti, hlapci in dekline (proletarci), itd., kakor nam je še do včeraj razlagala ne le nemškonalna ideologija, temveč

tudi jugoslovanska v sami Sloveniji. Po teh razlagah naj bi bili Slovenci le kulturni pojem, ki je zaživel šele s Trubarjem . . .

Toda, konec koncev mu tudi to ni pomembno, prevzela ga je le gostoljubnost v jugoslovanski Sloveniji, pa Kras s teranom in pršutom, po čemer se mu sedaj toži, in kar je tudi izoblikoval v svoj protest. Protestništvo pa je sploh njegova literarna deviza.

Kaj potem, če so belgrajski krogi že od prve vojne dalje, še bolj pa po drugi, izmозgavali slovenske ljudi; kaj potem, če je več kot pol slovenske zemlje zapuščene in razseljene, pa prazne hiše in vasi . . .

Tega mu „gostitelji“ očitno niso pokazali. Zaigrali so mu gostoljubnost, pokazavši mu zlagano podobo slovenske zemlje. In kot umetnik, ki ga pritegne bolj lepota kot resnica, je nasedel.

Književna kritika je Handkeja naredila za velikega pisatelja in mu ustvarila evropsko ime, ki bo zapisano v književni zgodovini. Toda nepristranski ocenjevalec njegove osebnosti ne bo mogel mimo spoznanja, da ga je resnica zanimala le toliko, kolikor je to godilo njegovi samopašnosti in, skoraj že bolealnemu nagnjenju, biti za vsako ceno drugačen. V tej slabosti so ga znali tudi dobro izrabiti za zavajanje širše evropske javnosti.

dr. J. Šavli

GLOSA

O „Keltih v Avstriji“ z ozirom na razmere na Koroškem je predaval prof. dipl. inž. Diether Schlinke v kulturni hiši v Škocijanu. Povabil ga je „Znanstveni inštitut 5000 let Gracarca — Klopinsko jezero“.

Med številno publiko je bilo precej lokalnih svobodnjaških politikov, ki so dali celi zadevi „poseben duh“. Predavanje samo ni bilo le dolgočasno, temveč tudi nestrokovno. G. Schlinke spada med ljudi, ki so se sami proglasili za strokovnjake. Ki pa nimajo nobenih znanstvenih podlag. Arheologi soglasno negirajo njegove teorije in je zato skrajno neodgovorno predavati pred publiko, ki nima neposrednega stika s to tematiko. Gospod Schlinke namreč „sanja“ o nekem keltskem velecentru na Gracarci, kar pa je med znanstveniki več kot sporno.

Edina svetla točka cele prireditve je bil „Shamrock-duo“, ki je s svojo tradicionalno keltsko glasbo spremljal predavanje. Organizatorji tega predavanja so posebno poudarjali dejstvo, da je gospod Schlinke prvič predaval na koroških tleh. — Naj pri tem tudi ostane! AMLI

Pismo bralcev

Romarji iz Podjune v Št. Pavlu manjkali

Ob lepem vremenu so v soboto, 17. 8. 1991, prihajali romarji iz raznih krajev (treh dežel) z avtobusi v Št. Pavel. Opaziti je bilo, da je bila večina romarjev iz Slovenije, morda kakih 50 avtobusov, tudi iz Furlanije jih je bilo kar lepo število — kakih 18. Samo iz Koroške sem naštel le skromno število — 7 ali 8 avtobusov, od katerih pa je samo eden pripeljal 46 romarjev iz fare Kazaze in Št. Vida v Podjuni. Ta pomembna, kakor tudi za nas (Slovence) nadvse potrebna verska manifestacija, je letos nosila posebno

geslo „Benedikt, Ciril in Metod“ — patroni Evrope in smerokazi za prihodnost Cerkve. Pogrešal sem naše ljudi. Kje so bile skupine iz drugih far? Iz Pliberka, Šmihela, Globasnice, Dobrle vasi, Škocijana, Žitare vasi, Železne Kaple, Sel, Šmarjete itd. Ali župniki in kaplani teh far ne smatrajo več takega romanja za potrebno, da bi organizirali, ali vsaj s kratkimi besedami povabili svoje farane na to srečanje? Ali res nimajo časa? Škoda! Zakaj ne? Gotovo imajo dosti dela, saj je to vsakomur znano, ob tem pomanjkanju duhovnikov, to drži. S tem se je spet enkrat uresničil pregovor: ako pastir zareče, je čreda lačna . . .

Vse drugače je to napravil župnik Florian Zergoi iz Kazaz.

Že pravočasno je zvonil in vabil ter s pomočjo cerkvenega sveta, ki je v tej fari še posebno delaven, privabil 40 romarjev, katerim se je pridružilo še 6 faranov iz Št. Vida v Podjuni. Tako smo se odpravili v Št. Pavel.

Posebna zahvala pa na tem mestu velja še članici cerkvenega sveta ge. Mariji, katera je s posebno vnemo poskrbela, da smo se po cerkvenem slavju še pošteno okrepcali ob dobrem kosilu v gostilni Gösntizer.

Vsem romarjem in organizatorjem pa velja poseben „Bog lonaj“. Drugim faram pa naj bo to majhen opomin — posnemajte Kazaze!

Romar
(naslov uredništvu znan)

PETEK, 6. sept.
Svet slikarja Wernerja Berga.

SOBOTA, 7. sept.
„Od pesmi do pesmi — od srca do srca.“

NEDELJA, 8. sept.
6.30—7.00 Dobro jutro na Koroškem. — Duhovna misel (J. Krištof iz Šmihela).
18.10—18.30: Dogodki in odmevi.

PONED., 9. sept.
Gledališke skupine se pripravljajo na novo sezono.

TOREK, 10. sept.
Partnerski magazin.

SREDA, 11. sept.
Glasbena sredo.
21.05—22.00 Janko Ferk — pesnik, urednik, pravnik.

ČETRTEK, 12. sept.
Rož — Podjuna — Zila

ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIJA
Prof.-Janežič-Platz 1, A-9020 Klagenfurt/Celovec

INFORMACIJA

Ponovni sprejemni izpit na Dvojezični zvezni trgovski akademiji

11. septembra 1991 ob 9. uri

Prijave so možne še do 11. septembra 1991.

SPREJEMNI POGOJI:

- uspešni zaključek 4. razreda glavne šole ali gimnazije
- uspešen zaključek sprejemnega izpita
- dosežena starost 14 let do 31. decembra v prvem letniku
- dijaki morajo znati vsaj deloma slovensko

Prijavne formularje dobite v ravnateljstvu Dvojezične zvezne trgovske akademije, 9020 Celovec, Prof.-Janežič-Platz 1, tel. 0463/382400.

GLASBENA ŠOLA NA KOROŠKEM vpisuje učence za šolsko leto 1991/92 za naslednje instrumente in solopetje: klavir, orgle, pihala (kljunasta in prečna flavta, klarinet, saksofon), trobila (trobenta, rog, pozavna, bariton, tuba), kitara, violina, violončelo, klavirska in diatonična harmonika, citre, solopetje, tolkala in zborovodska šola.

Vpisovali bomo po naslednjem razporedu:

Sreda, 11. sept.:

Celovec —	10.00	Mohorjeva ljudska šola
	12.00	Modestov dom
	13.30	Mladinski dom
Škofiče —	15.00	Društvena soba nad Posojilnico
Št. Jakob —	16.00	Društvena soba nad Posojilnico
Bilčovs —	17.00	Društvena soba nad Posojilnico
Sveče —	17.45	pri Goršetu (za Sveče in Št. Janž)
Borovlje —	17.00	pri Bundru
Sele —	17.45	Farni dom
Slovenji Plajberk —	18.30	Ljudska šola

Četrtek, 12. sept.:

Pilberk —	13.00	Posojilnica (tudi za Vogrče, Božji grob, Žvabek)
Šmihel —	13.45	Farni dom
Globalnica —	14.30	Ljudska šola
Dobrla vas —	15.30	Društvena soba SPD „Srce“
Št. Primož —	16.30	Kulturni dom
Žitara vas —	17.30	Ljudska šola

BRNCA

Premiera igre:
„ČRNA KOMEDIJA / SCHWARZE KOMÖDIE“ (Peter Shaffer)
Čas: v petek, 6. 9. 1991, ob 20. uri
Kraj: kulturni dom na Brnci
Ponovitev igre: v soboto, 7. 9. 1991, ob 20. uri
v kulturnem domu na Brnci
Nastopa gledališka skupina Slovenskega prosvetnega društva „Dobrač“ na Brnci.
Režija: Iztok Valič

Društvo upokojencev
v Št. Jakobu

vabi na

KULTURNO PRIREDITEV

v nedeljo, 15. sept. 1991,
ob 14. uri

v farni dvorani v Št. Jakobu

Nastopali bodo:

MoPZ „Jepa-Baško jezero“
Smrtnikovi fantje
Trio „Slavčki“ iz Trbovelj
Franci in Mici (citre in harmonika)

Nato bo sledilo
družabno srečanje!

Za jed in pijačo je poskrbljeno, vsi (tudi taki, ki še niso v pokoju) so prav pristrčno vabljeni!

OBJAVA

Ravnateljstvo Višje šole za go-spodarske poklice v Št. Petru sporoča, da je jesenski termin za

SPREJEMNI IZPIT
v ponedeljek,
9. septembra 1991,
ob 8. uri.

Pogoji za sprejem:

- osnovno znanje obeh deželnih jezikov
- zaključena 8. šolska stopnja — predložiti je treba spričevalo v originalu
- pozitivno opravljen sprejemni izpit na kaki drugi avstrijski šoli enakega tipa.

Prijave možne:

- osebno v šolski pisarni,
- po pošti ali
- po telefonu.

Informacije pri vodstvu šole

- pisno na naslov:
Št. Peter 25,
9184 Št. Jakob
- telefonsko: 0 42 53 / 343

Ravnateljstvo

KATOLIŠKA OTROŠKA MLADINA išče od 1. 9. tajnico oz. tajnika

Morda iščeš tudi ti

- zanimivo dejavnost, polno sprememb, pri kateri lahko razvijaš svoje sposobnosti (npr. izdeluješ pripomočke za otroško delo, pripravljajš prireditve oz. otroške praznike, prirejaš šolanja voditeljev, gojiš stike s sodelavci v farah, s škofijskim vodstvom . . .)
- delo s skupino častnih sodelavcev
- naloge, ki te izzivajo in bogatijo
- možnosti za samostojno delo

Iščemo nekoga, ki

- je kreativen in ima fantazijo
- ima zaključeno šolsko oz. poklicno izobrazbo
- ima praktične izkušnje z otroškimi skupinami
- najvažnejše pa je: da ima veliko veselja in energije za delo!

RADIŠE

RADIŠKO ŽEGNANJE

Čas: v nedeljo, 15. septembra, ob 11. uri (po maši)

Kraj: pred kulturnim domom na Radišah

Igra: ansambel „Trio Oraže“ iz Borovelj
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Radiše“

SELE-BOROVNICA

GLASBA JE ADUT

Čas: v nedeljo, 15. sept., ob 14. uri

Kraj: gostilna TRKL (Sele-Borovnica)
Prireditelj: Alpski klub „OBIR“ na Obirskem

Nastopil bo svetovno znani Takeo Ischi z Japonske in „Orig. Kärntnerland Trio“

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

v soboto, 7. septembra
Vožnja na razstavo „INKA PERU“ v
Schloßmuseum Linz (Indijanska kultura preko tri tisočletja)
Prijave: do 20. avgusta

v sredo, 11. septembra, ob 19.30
Začetek serije prireditve: NOVO
OBLIKOVANJE EVROPE —
ugodna priložnost ali nevarnost?
Neugestaltung Europas — Chan-
ce oder Bedrohung?
Predavanje v nemškem jeziku:
KOROŠKA IDENTITETA — POSE-
BEN EVROPSKI PROBLEM
Koroška: Nemška, avstrijska, ali
kaj drugega?
Nekaj pripomb k posebno razbur-
ljivi problematiki.
Predavatelj: univ. prof. dr. Anton
Pelinka, univerza Innsbruck
Vodja diskusije: dv. sv. dr. Regi-
nald Vospernik

od sobote, 14. sept., 14.30 do nede-
lje, 15. sept., 16.30

Priprava na zakon
Spremlja: Jože Kopeinig
Predavatelj: zdravnik, duhovnik, mati

v četrtek, 19. septembra
Izobraževalni izlet Sodalitete in
ogled razstave v Št. Pavlu

od petka, 20. sept., do sobote, 28.
sept.

Romanje v Lurd in La Salette
Med potjo Rankweil — Paray le Mo-
nial — Milano
Duhovni voditelj: žpk. Foltej Gott-
hardt

ŠMIHEL

VAŠKI PRAZNIK

Čas: v nedeljo, 15. septembra, ob 14.
uri

Kraj: DAVIDOV TRAVNIK v Šmihelu
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo
Šmihel

TINJE

SIRARSKO SREČANJE

Čas: v četrtek, 12. sept., ob 14.30

Kraj: v Domu v Tinjah

Prireditelj: Kmečka izobraževalna skup-
nost Celovec

Sirarsko srečanje je za tiste, ki so že obis-
kali ta ali oni sirarski tečaj, oz. tiste, ki že
imajo izkušnje s sirjenjem.

G. Walter Münster nam bo na razpolago
za pogovor in izmenjavo izkušenj. Prosimo
Vas, da prinesete s seboj tudi Vaše izdelke
za pokušnjo, če jih imate slučajno na raz-
polago!

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi Stingler, Marjan Fera, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka 04 63 / 51 25 28-0.

Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.

Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 900,— Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta), posamezna številka 8,— šil. (20,— Din.).

Kmečka izobraževalna skupnost
(KIS) prireja

SIRARSKI TEČAJ

v petek, 13., in v soboto, 14. sept.,
obakrat od 9. do 17. ure
pri družini Marko v Horcah pri Št.
Vidu v Podjuni

Tečaj vodi že znani sirarski mojster
Walter MÜNSTER.

Prosimo za čimprejšnjo prijavo, ker je
število udeležencev omejeno. Prijave
sprejememo pisмено ali po telefonu na
naslov: KIS — Dr.-Joško-Tischler-
Park 1, 9020 Celovec, tel. (0463)
38 24 38.

SREČANJE BIVŠIH PREGNANCEV

Zveza slovenskih izseljencev obvešča,
da bo imela v **nedeljo, 22. sept. 1991**,
s pričetkom ob 14. uri v gostilni Ogris
(Miklavž) v Bilčovsu svoj

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo tudi letos povezan s tradicio-
nalnim

DRUŽABNIM SREČANJEM

bivših pregnancev ter njihovih družin,
znancev in prijateljev. Vsi prisrčno
vabljeni na prireditev, ki jo bodo s svo-
jim kulturnim sporedom obogatili člani
SPD „Bilka“.

Zveza slov. izseljencev v Celovcu

Naš tednik, Narodni svet, Enot- na lista in Kršč. kulturna zveza v novih prostorih

Zgoraj navedene ustanove so se
preselile v skupne prostore v 3. nad-
stropje bivšega Slomškovega doma,
10.-Oktober-Str. 10. Vse ustanove
bodo zdaj v enem nadstropju, tako da
bodo seveda tudi znatno lažje do-
segljive.

Telefonske številke:

NT: 0463/512528 * 21—27 (faks: *22)
NSKS: 0463/512528 * 23, 28
EL: 0463/512528 * 29, 30
KKZ: 0463/516243 * 0

TINJE

SREČANJE KMETIC

Čas: v nedeljo, dne 8. 9., od 14. do 17. ure

Kraj: v Domu v Tinjah

Prireditelj: Skupnost južnokoroških
kmetov

Pri srečanju bomo obravnavale sledeče
točke: — socialno stanje kmetov; — bio-
kmetovanje; — problemi kmetov na kmeti-
jah; — delovanje kmetov v okviru SJK; —
predstavitve kandidatov.

Prosim Te, da se tega prvega srečanja za-
nesljivo udeležiš in s tem podpreš in
oblikuješ delo za kmetice v okviru SJK.

Lep pozdrav — Kati Kert, l. r.
3. kandidatinja SJK

CELOVEC

„Srečanje maturantov Slovenske gimna-
zije (8.a razred) letnik 1979

Čas: v petek, 20. 9., ob 18.30

Kraj: v gostilni „Pri Joklnu“, 10.-Okt.-Str.
21, v Celovcu

Vabita: Tschertou Marjan in Fantur Peter

Predstavitve kratkih igranih filmov, ki sta
nastala v okviru likovne vzgoje na Zvez-
ni gimnaziji za Slovence v Celovcu
„PRVI SNEG“ 4. a razred; „... še upa-
nje...“ 4. c razred

Čas: v ponedeljek, 16. 9., ob 20.30

Kraj: v Modestovem domu

Po predstavi Vas vabimo na prigrizek in
pogovor s sodelujočimi!

Vodja projekta: Miha Dolinšek

KRANJ

PREDSTAVITEV PESNIŠKE ZBIRKE Ma-
rijana Štancarja-Monososa, SOOČENJE

Čas: v petek, 13. 9., ob 18.45 Tiskovna

konferenca; 19.30 Recital

Kraj: v gradu Kieselstein,
Modra dvorana, v Kranju, Tomšičeva 44

Prireditelj: Mohorjeva založba,

Celovec

Gebietsinspektor/
krajinski inšpektor

Otto MISCHITZ

tel doma: (0 42 37) 26 11
biro: (0 42 32) 31 65

*Cela družina
v varstvu alianse*

WIENER ALLIANZ

Dr. Štefan Jelen
Železna Kapla

od 25. avgusta 1991
do 8. septembra 1991

NA DOPUSTU

DOPUST

Praktični zdravnik

dr. Franc Wutti
(Borovlje)

je od 2. do 9. septembra
na dopustu

GUSTAV JANUŠ

Neue Bilder - Nove slike
13. 9. — 11. 10. 1991

Renate Falke - Reiner Kuhn
Galerie - Schulweg 17

Loibach - A-9150 Bleiburg -
Telefon (0 42 35) 3600

Di-Sa 17.00—20.00 Uhr -
torek-sobota 17.00—20.00

ŠOLA SE ZAČENJA

VEČDELNA PERESNICA

28-delna
1-Stock-Penal

~~148.-~~

98.-

JOLLY BARVICE 79.-

24 kom.

12 kom.

37.-

VODENE BARVICE 79.-

+ 10 flomastrov

~~135.-~~

NAHRBTNIKI 98.-

različne barve

~~148.-~~

Prodajamo tudi zvezke iz reciklažnega
papirja, ki je do okolja najbolj prijazen

MOHORJEVA KNJIGARNA

Viktringer Ring 26, Tel.: 0463 / 56 5 15 - 17
9020 KLAGENFURT / CELOVEC

NONSTOP
9.-20. SEPT.
7.30-18.00
ODPRTO

PRI NAKUPU VAS ČAKAJO LEPA DARILA!

Kratke

športne novice

● Igre naraščaja
SAK:

Juniorji (pod 19 leti):
SAK — ASK 2:3
Strelca: Albin Ramšak,
Franc Wieser

Po šestih tekmah za-
sedajo juniorji 6. mesto.
Vodi pa ekipa iz Matreia.

Mladinci:
Tinje — SAK 0:10

Strelci: Mirko Nachbar
4, Možina 3, Sienčnik 2,
Messner

● Goran
Stanisavljević
v Riedu

Prejšnji legionar SAK
Goran Stanisavljević je
le zdrsnil v 2. divizijo.
Pridružil se je novemu
drugoligašu Riedu iz
Gornje Avstrije, kjer od
njega mnogo pričakuje-
jo. Ried je namreč na
zadnjem mestu na ta-
beli.

● Peter Stern
zmagal
v Beljaku

Mnogostranski šport-
nik Peter Stern se je v
Beljaku udeležil teka
dolgega 6,8 km. Že kar
na začetku se je ločil od
glavne skupine in si
kmalu pritekel prednost
30 sekund. Vročina in
precejšnja prednost pa
sta na njega slabo vpli-
vala, kajti rekordni čas
Francoza Teraca (leta
1989) je le za las zgrešil.
Kljub temu je v 22 sek.
in 57 min. kot prvi do-
spel na cilj, čeprav je
prej prevozil s kolesom
pot od Sinče vasi do Be-
ljaka (80 km).

● Smučarski
skoki

Zahomčan Kuglitsch
je v Eisenerzu v skupini
mladincev II zasedel 2.
mesto in bil najboljši Av-
strijec. Zmagal je Ne-
mec Siebert.

● Peter Wrolich
v Švico

Ta konec tedna se bo
Peter udeležil medna-
rodnega kolesarskega
tekmovanja juniorjev v
Švici (Grand Prix Roebli-
land). Peter seveda
mnoogo pričakuje, kajti
njegovo trenutno razpo-
loženje je izredno dobro.
Že v četrtek je z osem-
člansko avstrijsko ekipo
odpotoval v Švico; za-
četek dirk je danes.

Izenačen potek derbija:
Kapelčani kljub temu
zmagali s 3:0

Železna Kapla — Žitara vas 3:0 (1:0)
Železna Kapla: Rus 5, Rozman 5, Köck 4 (46. Ošina 4),
Kukovica 5, Grubelnik 4 (46. Kuchar 5), Baloh 5, Šporn
4, Reinwald 4, Germadnik 4, Jenschatz 4, Wicher 4
Železna Kapla: 500 gledalcev — Sodnik: Tinej Rupitsch
Strelci: (36.), Jenschatz (61.), Kuchar (73.)

Povsem živčen začetek tekme obeh ekip ni dopustil lepih no-
gometnih potez. Šele po prvem голу (strellec Wicher) je tekma
zaživela in postala tudi zanimiva. V drugem polčasu sta si bili
ekipi skorajda enakovredni, vendar gole so zadevali le
domačini. Po lepih potezih sta Jenschatz in Kuchar rezultat
povišala na 3:0 in s tem zagotovila Kapelčanom drugo zmago
v podligi. Žitara vas je sicer dobro igrala, pred golom pa jim je
manjkalo potrebne zbranosti ter sreče. Vrhu tega je moral neva-
ren napadalec Gregorič zaradi poškodbe predčasno zapustiti
igrišče (42.)

Mostič je doma nevaren nasprotnik!

Naslednje tekmo igrajo Kapelčani v Mostiču, ki je na domačih
tleh izredno nevaren. Trener Fera: „Na brata Gruze moramo še
posebej paziti. Krila ju bosta Kukovica in Grubelnik, ki sta po-
dobne naloge že večkrat zelo dobro opravila!“ Z zmago bi si
Kapelčani precej utrdili 3. mesto na tabeli.

Šmihel: Tistih
golov, ki jih ne
daš, jih dobiš!

Labot — Šmihel 2:2 (0:2)
Šmihel: Vodivnik 2, Buchwald 3,
Schein 3, Höller 3, Lutnik 3 (60. Gros-
walder 3), Klančnik 2, Figoutz 3, Gros
2, Rupnik 2 (71. Eberwein 2), Wries-
nig 2, Motschilnig 3
Labot: 120 gledalcev
Sodnik: Teppan (zelo dober)
Strelci: Motschilnig (28.), Klančnik
(32. 11. m.)

Dietmar
Buchwald
naj bi
okrepil
šmihelski
napad ter
izrabil
številne
priložnosti
za gol.

Tekma je potekala na zelo
nizki nogometni ravni. Do-
mačini so se sicer precej bo-
rili, vendar so gola v prvem
polčasu dali samo Šmihel-
čani. Motschilnig in legionar
Klančnik sta povedla na 2:0.
Čeprav so v drugem polčasu
Šmihelčani igrali zelo živčno,
so si kljub temu priigrali
nešteto lepih priložnosti, ka-
terih pa niso izrabili. Na
drugi strani so domačini ta-
koj izrabili šmihelske napade
v obrambi ter rezultat pov-
sem srečno izenačili.

Proti Reichenfelsu
spremembe v napadu!

Na naslednji tekmi proti
Reichenfelsu se bo predsta-
vila nekoliko spremenjena
šmihelska ekipa. V голу bo
zamenjal vratarja Vodivnika
Leitgeb, prav tako bo trener
Gostenčnik spremenil tudi
napadalno vrsto. Verjetno se
bo v napad preselil branilec
Buchwald, ki naj bi skrbel za
potrebne zadetke.

Po petih tekmah je
Bilčovs še neporažen

Bilčovs — Žrelec 0:0

Bilčovs: Katnik 4, Schlemitz 5, Rauter 4, Schel-
lander 4, J. Kuess 5, Hobel 0 (30. Schaunig 4),
W. Kuess 4, Weichboth 5, Partl 4, Krainer 4 (61.
Hartl 0), Quantschnig 4
Bilčovs: 350 gledalcev
Sodnik: Vodiunig (dober)

Domačini so takoj prevzeli igro v svo-
je roke ter nevarno napadali nasprotna
vrata. Lepih priložnosti, ki so se med-
tem ponujale, pa niso izrabili (Partl,
Krainer, Hobel). V drugem polčasu se
je značaj igre bistveno spremenil, kajti
gostje so svojo igro
nekoliko spremenili in s tem tudi izboljšali.
Vendar tudi oni
niso znali izrabiti nekaj priložnosti. Nevarnega napadalca go-
stov Vončino je tokrat popolnoma izoliral J. Kues, katerega
forma se iz tekme v tekmo precej stopnjuje.

Bilčovčan Gerhard
Rauter bo na tekmi
proti Žitari vasi kril ne-
varnega napadalca
Gregoriča.

Vratar Schaunig bo zamenjal Katnika

Naslednje kolo igrajo Bilčovščani v Žitari vasi, ki je proti
Železni Kapli jasno podlegla. Vratarja Katnika bo tokrat za-
menjal Schaunig, ki si je po mnenju trenerja Hobla zaslužil
sodelovanje. Nevarnega napadalca Gregoriča (Žitara vas) bo
tokrat kril Rauter. Fischer, ki je na zadnji tekmi zaradi vročine
manjkal, bo zopet igral.

Po izključitvi
Kordescha so se
Globašani zbudili

Metlova — Globasnica 3:1
(2:0)
Globasnica: Preitenegger 3, Fera 3,
Wautsche 3, Zankl 3, G. Sadjak 3,
Pleschgatternig 3, Ch. Micheu 3, Hren
4, Pajanjčič 3, Kordesch 1, Schatz 2
(60. Silan 2)
Metlova: 150 gledalcev
Sodnik: Strauß (povprečen)
Strelci: Hren (52.)
Rdeči karton: Kordesch (35.)

Že kar ob začetku tekme so
Globašani prejeli nepotreben
gol ter v 34. minuti še druge-
ga. Tik pred tem zadetkom,
sodnik ni piskal zaradi jasne-
ga prekrška v prid Globaša-
nom, zaradi česar so se
Globašani razburjali. Posle-
dica le-tega je bil rdeči karton
za Kordescha. V drugem
polčasu so Globašani svojo
igro bistveno izboljšali ter dali
tudi zaslužen zadetek. Četr-
t ure pred koncem pa so po na-
paki globaškega branilca re-
zultat povišali na 3:1. Prav v
tem času so bili Globašani
bliže drugemu голу kot doma-
čini tretjemu.

Vratar Preitenegger že
hrepni po naslednji tekmi

V nedeljo igrajo Globašani
doma proti Galiciji, kjer si
želijo končno priboriti še dve
točki. Še vigredi je zdajšnji
vratar Globasnice Preiteneg-
ger nekoliko nesrečno branil
za Galicijo. Zdaj želi končno
pokazati svoje izredno razpo-
loženje, kajti v Galiciji ni bil
standardni vratar.

Trener Djurič skorajda za-
teva zmago, kajti v naslednjih
dveh kolih igrajo Globašani v
gosteh.

vse slike / NT Fera

Dobrolčani
hitijo od zmage
do zmage

Reichenfels — Dobrla vas
1:3 (1:2)
Dobrla vas: Hofstätter 4, Jörg 3, Weg-
scheider 3, Sturm 3 (60. Opietnik 0),
Nemetz 2, Mišič 3, Appe 4, R. Marin 4,
Herburger 3 (46. R. Marin 3), Stucin 4,
Pichler 4
Reichenfels: 150 gledalcev
Sodnik: W. Meier (povprečen)
Strelci: Herburger (7.), Stucin (13.),
Picher (63.)

Trenutno v
Dobrlji vasi
doživlja
višek no-
gometne
poti —
Robert
Sturm.

Po prvih 15 minutah je
Dobrla vas vodila že z 2:0.
Nato je sledila igra obeh ekip,
čeprav je v tem času domači-
nom uspel prvi gol. V 63. mi-
nuti pa je Dobrolčan Pichler
rezultat povišal na 3:1, tako
se je glasil izid tudi po 90
minutah.

V soboto igrajo Dobrolčani
proti Rudi, ki je vigredi izpad-
la iz podlige. Predsednik EAC
Haschej: „Na tej tekmi se bo
končno izkazala moč naše
ekipe!“

Robert Sturm — Iz kasarne
na treninge in nazaj v ka-
sarno! 18-letni Robert Sturm
se je letos pridružil Dobrlji vasi
(prej SAK), kjer mu očitno
zelo ugaja. Priboril si je stan-
dardno mesto v prvi ekipi,
čeprav trenutno služi avstrijski
vojski v Celovcu. Kljub
temu redno obiskuje treninge
v Dobrlji vasi (po treningu ga
mora mama peljati nazaj v ka-
sarno). Da ga pa ravno to
krepi, je že dostikrat dokazal
na tekmah.

Podliga vzhod:

1. Velikovec	5	4	1	0	9:2	9
2. Žrelec	5	3	2	0	11:3	8
3. Železna K.	5	2	3	0	8:3	7
4. Bilčovs	5	1	4	0	4:2	6
5. Vetrinj	5	2	2	1	6:6	6
6. Mostič	5	1	3	1	8:7	5
7. Št. Andraž	5	1	3	1	5:5	5
8. ASV	5	1	3	1	10:13	5
9. Kotmara v.	5	2	0	3	8:7	4
10. Borovlje	5	2	0	3	5:6	4
11. Žitara vas	5	1	1	3	4:8	3
12. Liebenfels	5	1	1	3	3:8	3
13. Št. Lenart	5	1	1	3	3:10	3
14. Oberglan	5	0	2	3	4:8	2

1. razred D:

1. Dobrla vas	5	3	2	0	19:8	8
2. Šmihel v L.	5	3	1	1	12:3	7
3. Metlova	5	3	1	1	11:4	7
4. Ruda	5	3	0	2	9:5	6
5. Globasnica	5	2	1	2	8:7	5
6. Št. Pavel	5	1	3	1	8:8	5
7. Frantschach	5	2	1	2	8:9	5
8. Šmihel	5	1	3	1	8:9	5
9. Šmarjeta	5	1	3	1	4:5	5
10. Št. Stefan v L.	4	1	2	1	5:7	4
11. Grebinj	4	1	2	1	4:6	4
12. Galicija	5	0	3	2	2:7	3
13. Reichenfels	5	1	0	4	8:14	2
14. Labot	5	0	2	3	5:19	2

2. razred E:

1. Pošta	5	4	1	0	18:3	9
2. HSV	5	3	2	0	16:2	8
3. Kriva Vrba	5	3	2	0	8:3	8
4. Wöllnitz	5	2	3	0	9:3	7
5. Sele	5	3	1	1	8:6	7
6. Poreče	5	2	2	1	11:3	6
7. Borovlje	5	2	2	1	6:3	6
8. Žihpolje	5	3	0	2	8:8	6
9. Donau	5	2	1	2	9:8	5
10. Bistrica v R.	5	1	1	3	5:7	3
11. Grabštanj	5	0	2	3	3:9	2
12. Ulrichsberg	5	0	2	3	3:16	2
13. Tschelsberg	5	1	0	4	3:12	1
14. Welzenegg	5	0	0	5	5:29	0

Naslednje kolo:

Žitara vas — Bilčovs
Mostič — Železna Kapla
Globasnica — Galicija
Dobrla vas — Ruda
Šmihel — Reichenfels
Sele — Borovlje

Trenutno je le SAK gospodar na igrišču!

Toda poznavalci SAK že svarijo: Ne precenjujte se!

SAK dejansko trenutno igra odličen nogomet, kakršnega verjetno na igrišču SAK še ni bilo videti v koroški ligi. Vsi nasprotniki ploskajo; časopisi hvalijo igro SAK. Toda ravno v tem je nevarnost, svarijo poznavalci SAK: da se igralci sami ne bi začeli precenjevati in bi potem krepko prileteli na nos. Prva taka nevarnost čaka že to nedeljo v Wietersdorfu.

SAK — ASK 4:1 (3:0)

SAK: Preschern 3, Pappler 3, Kreutz 3, Sadjak 3, dr. Ramšak 4 (68. Čertov 0), Galo 4, M. Sadjak 5, Hober 5 (71. Blažej 0), Brdjanović 5, Lippusch 5, Urschitz 5
Igrišče ASV, 750 gledalcev
Sodnik: Kandolf (več napak)
Strelci: Brdjanović (20.), Urschitz (28.), Hober (35.), Lippusch (68.) oz. Kogler (88.)

Tudi proti ASK je Slovenski atletski klub zaigral kot po notah. Že po 15 minutah bi lahko vodil 3:0. Do konca prvega polčasa pa je potem zlahka dal tri zadetke, medtem ko ASK v prvih 45 minutah skorajda ni videl žoge. Hitre in odlične akcije so se vrstile, tako da so se na tribuni „dvignili“ navijači SAK in krepko za „En, dva, SAK“ podpirali svoje moštvo.

V II. polčasu se SAK ni več ravno najbolj trudil, tako da se je ASK rešil popolnega poloma. SAK pa je ob tem spoznal, da samo s tehnično igro in brez borbe ni

mogoče doseči velikih uspehov. Na vsak način pa so Sakovci tudi proti ASK dokazali, da trenutno odlično igrajo, mogoče so celo v taki formi, kot doslej še nikoli.

V Wietersdorfu že čakajo na SAK

V Wietersdorfu se že intenzivno pripravljajo na tekmo proti SAK. Pod vodstvom bivšega kapetana celovške Austrie Helmuta Königa in igralca Austrie Wien Franza Zoretta želi Wietersdorf prekiniti uspešno serijo SAK, ki je dal v zadnjih dveh tekmah kar 9 golov.

Da v Wietersdorfu ne bo enostavno dajati golov kot doma proti

Friesachu in ASK, vedo pri SAK vsi, predvsem pa trener dr. Ivan Ramšak: „Svojim fantom sem povedal, da jih čaka v Wietersdorfu izredno težka naloga. Če se ne bomo borili, zmagata ne bo mogočal.“ Ostane upanje, da Sakovci po odličnih igrah ne bodo doživeli nepredvidenega padca, ki bi bil vsekako boleč.

Koroška liga:

1. Treibach	6	5	1	0	14:5	11
2. SAK	6	3	3	0	13:2	9
3. Lienz	6	4	1	1	8:5	9
4. ASK	6	2	3	1	7:6	7
5. Št. Vid	6	3	1	2	7:6	7
6. Wietersdorf	6	3	1	2	6:7	7
7. WAC	6	2	2	2	10:6	6
8. Breže	6	3	0	3	11:10	6
9. Matrei	6	1	4	1	6:5	6
10. Trg	6	2	2	2	5:5	6
11. Pliberk	6	1	3	2	5:6	5
12. Wolfsberg	6	1	3	2	6:10	5
13. Mölltal	6	1	2	3	4:7	4
14. VSV	6	1	2	3	4:10	4
15. Klopinj	6	0	2	4	3:8	2
16. Lendorf	6	1	0	5	3:14	2

Wietersdorf — SAK

v nedeljo, 8. 9. 1991, ob 17. uri v Wietersdorfu
Juniorji igrajo ob 15. uri

Hermann Lippusch (desno) je tudi na srečanju z ASK zopet dal gol, legionar Brdjanović (levo) pa je spretno vodil režijo. V sredini sodnik Kandolf. Foto: Fera

KOMENTAR TEDNA

WERNER
URSCHITZ

Drugi najboljši strelec v sezoni leta 1990/91

Še preden sem se pridružil SAK, mi je bilo znano, da je SAK izredna ekipa, ki razpolaga tudi z zelo dobrim trenerjem Ramšakom. Njegovi treningi so sicer zahtevni, a zelo mnogostranski in predvsem učinkoviti. Ker pa so me pri SAK vsi dobro sprejeli, ob začetku nisem imel nobenih težav.

V koroški ligi se igra precej trdo in v nasprotju s podligo bistveno hitreje. Kljub temu sem že nekajkrat zadel za SAK, čeprav sem bil po tekmah

SAK razpolaga z izredno publiko

proti VSV nekoliko poškodovan. Poškodba pa me ne ovira več. Sam sem napadalec, katerega moč je polna zbranost pred golom. Tam sem namreč izredno nevaren, kajti izrabim skorajda vsako priložnost za gol. Vrh tega sem izredno motiviran, kajti moj osebni cilj je povzdig s SAK v 2. divizijo. Sploh je trenutno naša igra izredno hitra in povsem uspešna, kar nas še dodatno krepi. Vsi igralci se med seboj dobro razumejo in to se mi zdi za uspešno tekmovanje tudi zelo pomembno.

Presenečen pa sem predvsem nad domačo publiko, kateri bi na tem mestu izrekel posebno pohvalo. Lahko bi rekel, da je pred to publiko igrati pravo veselje.

Ker je prvenstvo še zelo mlado, je le težko govoriti o možnostih posameznih ekip. Na vsak način bodo Treibach, Lienz in seveda SAK čisto na vrhu lestvice. Sploh se mi zdi Treibach zelo močna ekipa, katere na noben način ne smemo podcenjevati. Zame pa je trenutno samo naslednja tekma pomembna, ki bo gotovo zelo borbenega značaja in tako zelo razburljiva. Ravno to pa so tekme, pri katerih moraš za zmago prispevati mnogo duševne zbranosti.

Prvi poraz Selanov

Pošta — Sele 3:0 (2:0)

Sele: E. Oraže 3, Radosavljevič 3, A. Jug 3, Božič 0 (20. M. Oraže 2), F. Oraže 4, A. Mak 4, Z. Oraže 3, M. Mak 3, Travnik 3, A. Oraže 3, P. Čertov 3
Pošta: 100 gledalcev
Sodnik: J. Ebner (izredno slab)

Aleksander Mak — Proti Pošti je po rezultatu 0:2 zavzel mesto libera; nalogo je 17-letni nogometaš v zadovoljstvo trenerja opravil povsem zadovoljivo.

Po 20 minutah so domačini vodili že z 2:0. Nato so Selani prevzeli igro v svoje roke ter nevarno napadali na

domača vrata. A brez vidnega uspeha! Opaziti je bilo, da Selani lepo zgrajenih nogometnih potez pred golom niso zaključili, oz. so dobre priložnosti klavarno zapravili. Vrh tega Selanom sodnik J. Ebner ni prisodil dveh jasnih 11-metrovk. Tik pred koncem tekme pa so domačini dosegli še tretji gol in tako zadali Selanom prvi poraz.

V nedeljo derbi: Sele — Borovlje

N. Hribernik operiran, Božič se je pri delu hudo poškodoval, Z. Oraže misli iti na dopust — to so trenutno največje težave trenerja Travnika, ki kljub temu od ostalih pričakuje dve točki. Obe ekipi sta si zastavili cilj povzdig v 1. razred, zato se obeta tekma izredno borbenega značaja.

Sekcijski vodja DSG Sele Nanti Olip

V naslednjih tekmah bomo poraz proti Pošti nadoknadili!

Pričakovanja v Selah so bila pred sezono velika; igralci in trener pa so po porazu proti Pošti postali le nekoliko negotovi. Sekcijski vodja Nanti Olip: „Sicer je škoda, da smo proti Pošti podlegli, vendar to se pač zgodi. Mislim pa, da bomo že v naslednjih tekmah poraz nadoknadili. Igralci in trener pridno delajo, zato sem prepričan o boljšem nadaljevanju prvenstva. Slej ko prej je naš cilj 1. mesto.“

Šmihelski podžupan Jože Partl in ek. sv. Fric Kumer v pogovoru z domačinom.

Kdor je imel najnižje cene, in najboljšo kvaliteto, je prodal največ.

Prvi „jormak“ brez domačega piva

Skoraj 300 let so točili na pliberškem „jormaku“ samo domače pivo iz Sorgendorfa. 598. „jormak“ pa je bil prvič brez domačega piva, ker je Steirerbrau zaprl pivovarno. Iz protesta so v vseh šotorih točili

druga piva; otvoritev v „libuški uti“ pa je potekala ob pivu iz Hirta.

Marsikdo je pri prvih pozirkih novega piva še sentimentalno pomislil na Sorgendorf — toda, življenje gre naprej! Ob prisotnosti številnih častnih gostov iz Južne Tirolske (delegacija SVP) in Slovenije (Ivan Oman) ter sosednjih občin je novi deželni glavar dr. Christof Zernatto otvoril 598. pliberški „jormak“. Med drugim se je v svojem

govoru opravičil, da še ne zna pozdraviti tudi v slovenščini. „Do 600. „jormaka“ pa se bom naučil,“ je obljubil deželni glavar.

Zgledno dvojezično sta izpeljala otvoritev tržni referent Štefan Visotschnig in župan dr. Raimund Grilc, ki je prisotne deželne politike pozval, naj skrbijo za gospodarski razvoj občine, ki je po delitvi in po zaprtju pivovarne v precejšnjih škripcih. Kot gosta sta spregovorila tudi južni Tirolec dr. Hubert Frasnelli (SVP) in zastopnik Slovenije Ivan Oman.

V zvezi s potekom „jormaka“ je potrebno še dodati, da je tri dni vladalo odlično vreme in da so bili kramarji in gostilničarji zelo zadovoljni, saj je marsikje zmanjkalo robe že v ponedeljek, v šotorih pa celo hrane.

V Pliberku in okolici pa se že danes pripravljajo na 600. „jormak“ leta 1993, ki bo menda trajal kar cel teden.

S. K.

Verjetno se je očetu bolj dopadlo na vrtljaku...

V ponedeljek je bil tudi živinski semenj

Tržni referent Visotschnig v spremstvu

Deželni glavar Zernatto in župan Grilc sta morala otvoriti jormak prvič brez domačega piva

Kot vsako leto je jormak kraj, kjer se srečajo znanci in prijatelji.

Marsikatero srce je našlo na jormaku svoje pravo mesto